هیوا

مشاوره تحصیلی هیوا

تخصصی‌ترین سایت مشاوره کشور

تماس با مشاوران ما، با شماره گیری

۹۰۹۹۰۷۵۳۰۵

از طریق تلفن ثابت

بسم الله الرحمن الرحیم

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُم

آموزش قرآن

چهارم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	آموزش قرآن ـ چهارم دبستان ـ ۴۰۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشورخراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدائیان و حسن فلاح با همکاری : مجتبی قدبیگی، محمّد قدوسی و امیرهوشنگ مهاجرانی (اعضای گروه تألیف)ـ معصومه فرهوش (کارشناس برنامه درسی)ـ طیّبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره ابتدایی)ـ محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) ـ مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری و طراح جلد)ـ ندا عظیمی (طراح گرافیک) ـ سحر عجمی، ندا عظیمی(تصویرگران) ـ هاتف همایی (عکاس) ـ زهره بهشتی‌شیرازی (صفحه‌آرا) ـ فاطمه‌صغری ذوالفقاری، الهام جعفرآبادی،فاطمه پزشکی و ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی)ـ بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم‌الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی ـ ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۹ـ۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست : تهران ـ کیلومتر ۴ جاده‌ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن : ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار : ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۴۹۷۹ـ ۱۱۱۵۵
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ هجدهم ۱۴۰۵

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به‌صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۰ -۱۶۷۴-۰۵-۹۶۴ ISBN 964 - 05 - 1674 - 0

ما باید قرآن را سرلوحه‌ی همه‌ی کارهای خود قرار دهیم،
و از اُنس با قرآن کریم غفلت نکنیم .

امام خمینی «قُدِّسَ سِرُّه»

فهرست

سخنی با والدین و آموزگاران

درس اول
یادآوری قواعد سال‌های گذشته، آشنایی با خط قرآن کریم، سوره‌ی اِبراهیم آیات ۳۸ تا ۴۱، وقف «ـَـــُـــ»، سوره‌ی نَبَأ آیات ۱ تا ۱۶ ۱

درس دوم
سوره‌ی تَغابُن آیات ۱ تا ۴ و سوره‌ی نَبَأ آیات ۱۷ تا ۳۰، وقف بر حرکات «ـًـــٍـــٌ» ۱۰

درس سوم
سوره‌ی آلِ‌عِمران آیات ۲۶ و ۲۷ و سوره‌ی عَبَس آیات ۱ تا ۱۶، وقف بر «ـه‌و، ـه‌ی» ۱۵

درس چهارم
سوره‌ی فُصِّلَت آیات ۳۰ تا ۳۴ و سوره‌ی عَبَس آیات ۱۷ تا ۳۲، وقف بر «ة» ۲۰

درس پنجم
سوره‌ی آلِ‌عِمران آیات ۱۰۲ تا ۱۰۴ و سوره‌ی تَکویر آیات ۱ تا ۱۴، حروف مُقَطَّعه ۲۵

درس ششم
سوره‌ی اِسراء آیات ۷۸ تا ۸۲ و سوره‌ی تَکویر آیات ۱۵ تا ۲۹، علامت مَدّ ۳۱

درس هفتم
سوره‌ی نَحل آیات ۹۶ تا ۱۰۰ و سوره‌ی محمّد(ص) آیات ۳۳ تا ۳۷ ۳۶

درس هشتم
سوره‌ی آلِ‌عِمران آیات ۳۵ تا ۳۷ و سوره‌ی فاطِر آیات ۳ تا ۶، داستان حضرت زکریّا و مریم ۴۱

درس نهم

سوره‌ی بَقَره آیات ۲۶۱ و ۲۶۲ و سوره‌ی اَحزاب آیات ۷۰ تا ۷۳

۴۷

درس دهم

سوره‌ی هود آیات ۱۱۲ تا ۱۱۵ و سوره‌ی سَبَأ آیات ۴۶ تا ۵۰

۵۲

درس یازدهم

سوره‌ی مُلک آیات ۱ تا ۵ و آیات ۶ تا ۱۰، وقف «ـَـی»

۵۷

درس دوازدهم

سوره‌ی آلِ‌عِمران آیات ۳۸ تا ۴۱ و سوره‌ی یس آیات ۱ تا ۱۱، داستان حضرت زکریّا و یحییٰ

۶۲

درس سیزدهم

سوره‌ی نَمل آیات ۵۹ تا ۶۱ و آیات ۶۲ تا ۶۴

۶۸

درس چهاردهم

سوره‌ی اَحزاب آیات ۵۹ تا ۶۲ و آیات ۵۶ تا ۵۸

۷۳

درس آخر

قرآن در تابستان سوره‌های غاشیه، اَعلیٰ، طارِق و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی)

۷۸

نام و نام خانوادگی :　　نام کلاس :

نام مدرسه :

نشانی مدرسه :　　نام معلّم :

دانش‌آموزان عزیز

ورود شما را به کلاس چهارم تبریک می‌گوییم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و همّت و علاقه‌ی بیش‌تر، بتوانید قرآن کریم را بهتر بیاموزید و در عمل به سخنان زیبای آن، موفق شوید. به یاد داشته باشید خواندن روزانه‌ی قرآن، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن کریم است.

سعی کنیم همه‌ی کتاب‌های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. هم‌چنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه‌ی خود نگهداری کنید یا در پایان سال تحصیلی به مدرسه تحویل دهید.

همکاران عزیز و معلمان گرامی

این کتاب به وسیله‌ی رمزینه‌های سریع‌پاسخ تدریس می‌شود. استفاده از رمزینه‌های سریع‌پاسخ در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می‌شود؛ دانش‌آموزان عزیز می‌توانند با همکاری معلّم محترم نسبت به تهیه‌ی فایل صوتی آموزش قرآن پایه‌ی چهارم، از طریق شبکه‌ی ملی مدارس ایران (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

سخنی با والدین محترم

پیامبر اکرم صلّی‌اللّه علیه و آله فرمودند :

خانه‌ای که در آن قرآن بسیار خوانده می‌شود، پُرخیر و برکت است و روزیِ آن خانواده فراوان می‌شود.

اصول کافی؛ ج ۲، ص ۶۱۰

پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی چهارم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد.

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیتِ فرزندانمان، این بار امانت را به‌سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان‌شاءاللّه از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به‌تدریج معنای کلام خداوند را درک و از پیام‌های قرآنی آن استفاده کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، درصدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱ـ در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن موردنظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف آن نیز توجه می‌شود.

۲ـ کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است و نباید فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳ـ به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و هم‌چنین از جمله‌های کوتاه (پیام‌های قرآنی)، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴ـ با استفاده از وسایل مناسب، دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه آن می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

۱ـ همان‌طورکه همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن را از ما می‌آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی شایسته‌ای** برای فرزند خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲ـ از فرزندتان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به‌صورت شمرده برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید

تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خودِ دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.

۳ـ در هر درس، یک یا چند جمله‌ی زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به‌نام پیام قرآنی آمده است. اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به‌تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.

۴ـ از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۵ـ برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. **این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و هم‌چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود.** بدیهی است درصورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.

۶ـ آموزگارِ فرزندتان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندتان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندتان جویا شوید.

۷ـ فرزندتان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محل خود تشویق و او را در این مسیر، همراهی کنید.

۸ـ فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینه‌های سریع پاسخ استفاده نمایید.

به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، با ایمان، بنده‌ی خالص‌خدا، خدمتگزار مردم و باقیاتُ الصّالحات برای همه‌ی ما باشد.

آموزگار عزیز

وَ الَّذینَ جاهَدوا فینا، لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنا، وَ اِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنینَ

و کسانی که در راه ما تلاش می‌کنند، حتماً ایشان را به آن راه‌ها هدایت می‌کنیم

و قطعاً خدا با نیکوکاران است.

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۶۹

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هرچه بیش‌تر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می‌نماییم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می‌شود، ولی امید است در این‌جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

پیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هرکس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می‌کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است.

مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب، در ادامه آمده است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش‌تر شماست.

مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، چهار جلسه درنظر گرفته شده است. از این‌رو، هر درس را طبق بودجه‌بندی پیش‌بینی شده طی مراحل زیر آموزش دهید.

جلسه‌ی اول

الف ـ روخوانی و قرائت

۱ـ پیش‌خوانی : از دانش‌آموزان هر میز بخواهید طیّ چند دقیقه آیات درس را به‌آرامی برای یکدیگر بخوانند.

۲ـ روخوانی آیات درس : هر دانش‌آموز یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.

در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به‌صورت ساده و شمرده و یا حتی بخش‌بخش می‌خواند. در این قسمت آن‌چه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی

درصورتی که تعدادی از دانش‌آموزان در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این‌گونه کلمات یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات، از دانش‌آموزان بخواهید، آن کلمه را به‌صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند.

۳ـ پخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی : آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد هرجمله را بار اوّل گوش کنند و بار دوم همراه با قرائت الگو بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت الگو، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفّظ می‌کند.

تذکر ۱ : آموزگار باید هنگام پخش قرائت، برخط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکر ۲ : بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با قرائت الگو، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای قرائت الگو را خوب بشنوند.

یک نکته : زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمات، در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمات آشنایی اجمالی دارند. معنی آن را از دانش‌آموزان سؤال کنید، این فعالیت نمره و امتیاز منفی ندارد.

۴ـ فردخوانی قرائت آیات درس : از دانش‌آموزان بخواهید هرکدام یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله به‌صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند قرائت الگو بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به‌صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنان‌چه برخی از دانش‌آموزان در خواندن کلماتی مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکال روخوانی عمل کنید.

۵ـ حفظ برخی از آیات و روایات : برخی از جمله‌ها و آیات برای حفظ توصیه شده‌اند. دانش‌آموزان را به حفظ این بخش‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد. هدف از حفظ، حفظ اجمالی (روان‌خوانی) است.

ب ـ پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی کسب مهارت تفکّر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است :

۱ـ روخوانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن : پیام قرآنی توسّط چند دانش‌آموز مسلّط‌تر خوانده می‌شود و هربار بقیه‌ی دانش‌آموزان به‌صورت دسته‌جمعی تکرار می‌کنند، سپس یکی از دانش‌آموزان ترجمه‌ی پیام را می‌خواند.

۲ـ بیان مفهوم پیام : آموزگار به کمک تصاویر مربوط به پیام، به‌روش پرسش و پاسخ و با مشارکت دانش‌آموزان، آن‌ها را با مفهوم پیام آشنا می‌کند. برای درک بهتر پیام، از دانش‌آموزان می‌خواهیم مصادیق و نمونه‌های دیگری از مفهوم پیام را بیان کنند.

۳ـ از دانش‌آموزان می‌خواهیم که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تذکر : می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به‌صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا جمله‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای کلمات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد : خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، همزمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به‌صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج ـ داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

جلسه‌ی دوم

الف ـ قاعده : قاعده‌ی مربوط به درس را به اختصار توضیح دهید و از توضیحات اضافی بپرهیزید. هیچ نیازی نیست که دانش‌آموزان مفهوم قاعده را به ذهن بسپارند؛ زیرا کسب مهارت عملی در به‌کار بردن این قواعد اهمیت دارد. از این‌رو، **در ارزش‌یابی نباید از مفهوم و تعریف قواعد هیچ‌گونه پرسشی به‌عمل آید.**

ب ـ پخش قرائت الگو، استماع و جمع‌خوانی : دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با قرائت الگو می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

ج ـ قرائت عبارات جدید قرآنی : در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از جمله‌های قرآنی آمده است که معمولاً نکاتی مربوط به قاعده‌ی آن درس دارد. دانش‌آموزان، این جمله‌ها را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. در ضمن، این جمله‌ها نیز ترجمه شده است تا دانش‌آموزان با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی نیز آشنا شوند. هم‌چنین ترجمه‌ی این جمله‌ها، دانش‌آموزان را برای فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده می‌کند.

تذکر مهم : دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی جمله‌های قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی درنظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

د ـ کار در کلاس : به‌منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر در دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» درنظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. معلم پاسخ را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به‌طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اوّل پی ببرند.

انجام تمرین‌های «کاردرکلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به‌عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ ولی عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

تذکر : معلم در پایان کلاس، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات خانه‌های نورانی و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی سوم

این جلسه برای تمرین و تثبیت یادگیری است. توجه شود تمرین‌های این بخش، نمونه سؤال نیست تا معلم شبیه آن‌ها را در ارزش‌یابی‌ها به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی از دانش‌آموزان بپرسد؛ بلکه هدف از این بخش، کسب مهارت در به‌کار بردن قواعد و تمرین بیش‌تر است.

نتیجه و ثمره‌ی اصلی آموزش و یادگیری قرآن، خواندن روزانه‌ی آن و انس دائمی با قرآن کریم است.

قطره اما دریا : پیامبر اکرم صلّی اللّٰه علیه وآله و ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به‌عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در این جلسه، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند.

در پایان هر درس، یک صفحه از قرآن کامل آمده است. در هر زمان مناسب، دانش‌آموزان را توصیه کنید هر روز مقداری از آیات این صفحه را در خانه بخوانند.

جلسه‌ی چهارم

برای این جلسه، یک قطعه‌ی قرآنی درنظر گرفته شده است که مانند جلسه‌ی اول تدریس و تمرین می‌شود.

درس آخر(قرآن در تابستان)

این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و حفظ اجمالی (روان‌خوانی) قرآن‌کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا (لوح فشرده) یا رمزینه‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن‌کریم استفاده کند.

پرسش و ارزش‌یابی

سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، ضمن انجام فعالیت‌های مختلف هر جلسه صورت می‌پذیرد.

ارزش‌یابی این درس، در چهار سطح خیلی‌خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند تلاش بیشتر انجام می‌گیرد. (به کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی ـ کد ۵۳/۵ مراجعه شود.)

اهداف مورد انتظار

تأکید بر حیطه‌ی عاطفی و تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرائت روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، یکی از مهم‌ترین اهداف درس قرآن است. کسب مهارت‌های موردنظر باید به نحوی باشد که موجب تقویت و انس دائمی و علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرآن کریم گردد.
از این‌رو، هر چند محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، دانش‌آموزان به توانایی‌های زیر دست یابند :

۱ـ آیات جلسه‌ی اوّل و چهارم هر درس را به‌صورت روان و معمولی می‌خوانند.
۲ـ آیات و جمله‌های قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به‌صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.
۳ـ پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.

هر دانش‌آموز با این توانایی، حدّاکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت.

چند توصیه

۱ـ تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات کتاب درسی شبیه قرائت الگو، حفظ پیام‌های قرآنی درصورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
۲ـ دانش‌آموزان را به فعّالیت‌های جذّاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند : خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین هر روز به مدّت چند دقیقه، گوش کردن قرائت آموزشی در خانه، انجام فعّالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مسجد و هیئت‌های مذهبی)، استفاده از برنامه‌های شبکه‌ی قرآن و معارف سیما، رادیو قرآن و ... .
۳ـ دانش‌آموزان باید تمام فعّالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعّالیت‌های فوق‌برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.

آموزگار عزیز، خسته نباشید! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را باقیاتُ‌الصّالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن را به گروه قرآن از طریق رمزینه سریع پاسخ نظرسنجی کتاب درسی ارسال نمایند.
پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

نظرسنجی کتاب درسی

درس اول

جلسه‌ی اول

یادآوری:

وَ ذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

یادآوری کن که یادآوری برای مؤمنان سودمند است.

سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۵۵

در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام دهید.

۱- سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیثی را که در تابستان آموخته‌اید، برای هم‌کلاسی‌های خود بخوانید.

۲- این کلمه‌ها و ترکیب‌های قرآنی را با دقت بخوانید.

أُذِنَ	اوذينا	يَخْلُقونَ	يُنْذِرونَكُمْ
رَبِّ	قَرِّي	يَظُنّونَ	يَذَّكَّرُ
رِزْقٌ كَريمٌ	بِهَدِيَّةٍ	حَتْمًا مَقْضِيًّا	أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
عَبْدَهُ	بِرَسولِهِ	أَجْرُهُ	عِنْدَ رَبِّهِ

۳- با دقت در حروف ناخوانا، این کلمه‌ها را بخوانید.

ـ یاء زیر الف کوچک (ىٖ) :	اِلىٰ	عَلىٰ	يُجْزىٰ	تَوَلّىٰ
ـ الف بعد از واو آخر (وا) :	قالوا	آمَنوا	رُدّوا	تَواصَوْا
ـ واو پایه‌ی همزه (ؤ) :	مُؤْمِنينَ	عَطاؤُنا	يُؤاخِذُ	
ـ یاء پایه‌ی همزه (ئ) :	قُرِئَ	اِمْرِئٍ	يُبْدِئُ	هَيِّئْ
ـ الف بعد از تنوین (ـًـ) :	قَولًا	كَريمًا	غَفورًا	
ـ یاء بعد از تنوین فتحه (ـًـ ی) :	هُدًى	فَتًى	مُسَمًّى	

۴- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در حروف ناخوانا و اتصال قبل به بعد آن‌ها بخوانید.

فَاعْلَمْ　　فَاسْتَقِمْ　　فَاتَّقُوا اللّٰهَ

آشنایی با خط قرآن کریم

دانش‌آموزان عزیز!

از امسال به بعد، آیات هر درس، مانند صفحه‌های قرآن کریم آمده است. از این‌رو خوب است در ابتدا با برخی از ویژگی‌های خطّ قرآن کامل آشنا شوید. این ویژگی‌ها به شرح زیر است.

۱ـ برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نوشته شده است؛ مانند :

م ← مـ　　ک ← ک　　ر ← ـر

تمرین ــ این کلمات قرآنی را بخوانید.

لِیَومِ　　عَلَیهِم　　اَسلَمَ

کُفرًا　　اَحِلُّکُم　　رَبُّکُم

اَمرُنا　　عَزیزٌ　　لِشاعِرٍ

۲ـ برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند :

نَحنُ ← نَحنُ　　بِخَلاقِهِمْ ← بِخَلاقِهِم　　یُجادِلُنا ← یُجادِلُنا

تمرین ــ این کلمات قرآنی را بخوانید.

تَجری　　مُخلِصینَ

اَلخَیرَةُ　　تُخفوهُ

یَجحَدُ　　یُحِبُّ

تُجرِمونَ　　یَجعَلوهُ

۳ـ گاهی صدای «ا» به صورت « ـٰ » نوشته شده است؛ مانند :

رَزَقْناهُمْ ← رَزَقناهُمْ　　سَماكُمْ ← سَمّاكُم

يُخادِعونَ ← يُخادِعونَ　　اَدْراكَ ← اَدراكَ

تمرین ــ این کلمات قرآنی را بخوانید.

سُبحانَ　صالِحًا　يَسَمآءُ　بارَكنا　اَرسَلناكَ

سَمٰوٰتٍ　خالِدُكُم　مِنَ الكِتٰبِ　ءاثٰرِ　تَعالىٰ

۴ـ گاهی صدای «ا» به صورت «ـٰ» روی « و» ناخوانا نوشته شده است؛ مانند :

اَلصَّلاةَ ← اَلصَّلٰوةَ　　اَلزَّكاةَ ← اَلزَّكٰوةَ　　حَياةً ← حَيٰوةً

تمرین ــ این کلمات قرآنی را بخوانید.

صَلٰوتَكَ　كَمِشكٰوةٍ　اَلنَّجٰوةِ　مَنٰوةَ　بِالغَدٰوةِ

۵ـ گاهی صدای «ی» کوچک به شکل « ـِـ » نوشته شده است، مانند :

بِهی ← بِهِ　　عَبْدِهی ← عَبدِهِ　　هٰذِهی ← هٰذِهِ

تمرین ــ این کلمات قرآنی را بخوانید.

قَدْرِهِ　بَصَرِهِ　طَعامِهِ　ءايٰتِهِ

جلسه‌ی دوم

قرآن‌آموزان عزیز!

با ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شدید. از این رو آیات قرآن کریم در هر درس، به‌صورت یک قطعه‌ی قرآنی از قرآن کامل، آمده است.

چه خوب است درصورتی که در مدرسه قرآن کامل موجود است، آن‌ها را به کلاس بیاورید و پس از یافتن آیات درس، آن آیات را از روی مُصحَف شریف بخوانید.

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیش‌تر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به‌صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست.

سوره‌ی اِبراهیم

۱ رَبَّنَا اِنَّكَ تَعلَمُ مَا نُخفِی وَمَا نُعلِنُ ۚ وَمَا يَخفٰى عَلَى اللّٰهِ

۲ مِن شَیءٍ فِی الاَرضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ ﴿۳۸﴾ اَلحَمدُ لِلّٰهِ الَّذِی

۳ وَهَبَ لِی عَلَى الكِبَرِ اِسمٰعِیلَ وَاِسحٰقَ ۚ اِنَّ رَبِّی

۴ لَسَمِیعُ الدُّعَآءِ ﴿۳۹﴾ رَبِّ اجعَلنِی مُقِیمَ الصَّلٰوةِ

۵ وَمِن ذُرِّیَّتِی ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّل دُعَآءِ ﴿۴۰﴾ رَبَّنَا اغفِر لِی

۶ وَلِوَالِدَیَّ وَلِلمُؤمِنِینَ یَومَ یَقُومُ الحِسَابُ ﴿۴۱﴾

صفحه‌ی ۲۶۰ قرآن کامل

حفظ قرآن

چه خوب است یکی از جمله‌های بالا را به انتخاب خود از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی

رَبَّنَا اغْفِرْ لی وَ لِوالِدَیَّ وَ لِلْمُؤْمِنینَ

پروردگارا من و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامُرز،

یَوْمَ یَقومُ الْحِسابُ

در روزی که به‌حساب مردم رسیدگی می‌شود. (یعنی روز قیامت)

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۱

رَبَّنا : ... مُؤْمِنینَ : ... یَوْم : ... حِساب : ...

چه خوب است ضمن حفظ این پیام قرآنی، با خواندن این دعای زیبا در قنوت نمازهای خود، برای خودمان و پدر و مادر عزیزمان دعا کنیم.

جلسه‌ی سوم

قاعده وقف بر حرکات ـَ ـِ ـُ

همان‌طورکه می‌دانید صداهای آبی ـَ ـِ ـُ در آخر جمله، به هنگام وقف خوانده نمی‌شود. در این صفحه این صداها معمولی (مشکی) نوشته شده است، ولی هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

این آیات را که درباره‌ی اهمیت نماز است، بخوانید و در آخر هر جمله وقف و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ آتُوا الزَّکاةَ وَ ارْکَعوا مَعَ الرّاکِعینَ ﴿۴۳﴾

و نماز بخوانید و زکات بدهید و با رکوع‌کنندگان (در نماز جماعت) رکوع کنید. سوره‌ی بقره

۲ـ یا بُنَیَّ اَقِمِ الصَّلاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْروفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْکَرِ

ای فرزندم برپا دار نماز را و امر کن به کار خوب و نهی کن از کار بد. سوره‌ی لقمان، آیه‌ی ۱۷

دانش‌آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم‌کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

کار در کلاس تمرین دوم

معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ اَللّٰه :	☐ خدا	☐ پروردگار
۲ـ رَبّ :	☐ خدا	☐ پروردگار
۳ـ صَلاة :	☐ نماز	☐ روزه

کار در کلاس تمرین سوم

این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بخوانید و معنای آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ

به‌نام ... ... *

۲ـ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمینَ

... ...

* هر سه نقطه جانشین یک کلمه است.

جلسه‌ی چهارم

قطره اما دریا

پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله:

بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران نیز آموزش دهد.*

تمرین اول

آیات جلسه‌ی دوم را به‌صورت جمله به جمله همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید که درحالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

۱- حافِظوا عَلَی الصَّلَواتِ — سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۸

۲- وَ اَنْ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ اتَّقوهُ — سوره‌ی اَنعام، آیه‌ی ۷۲

۳- وَ هُمْ عَلیٰ صَلاتِهِمْ یُحافِظونَ ﴿۹۲﴾ — سوره‌ی اَنعام

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن وصل کنید.

(مانند شماره‌ی ۱)

حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را (به انتخاب خود) از حفظ بخوانید.

خانه‌های نورانی

آیات ۳۸ تا ۴۱ سوره‌ی ابراهیم را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو برای اعضای خانواده‌ی خود بخوان.

* کتاب مستدرک‌الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۸

جلسه‌ی پنجم

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۱۶ سوره‌ی نَبَأ

سوره‌ی نَبَأ

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

عَمَّ یَتَساءَلونَ ﴿۱﴾ عَنِ النَّبَاِ العَظیمِ ﴿۲﴾ اَلَّذی هُم فیهِ

مُختَلِفونَ ﴿۳﴾ کَلّا سَیَعلَمونَ ﴿۴﴾ ثُمَّ کَلّا سَیَعلَمونَ ﴿۵﴾

اَلَم نَجعَلِ الاَرضَ مِهٰدًا ﴿۶﴾ وَالجِبالَ اَوتادًا ﴿۷﴾

وَخَلَقنٰکُم اَزواجًا ﴿۸﴾ وَجَعَلنا نَومَکُم سُباتًا ﴿۹﴾

وَجَعَلنَا الَّیلَ لِباسًا ﴿۱۰﴾ وَجَعَلنَا النَّهارَ مَعاشًا ﴿۱۱﴾

وَبَنَینا فَوقَکُم سَبعًا شِدادًا ﴿۱۲﴾ وَجَعَلنا سِراجًا

وَهّاجًا ﴿۱۳﴾ وَاَنزَلنا مِنَ المُعصِرٰتِ مآءً ثَجّاجًا ﴿۱۴﴾

لِنُخرِجَ بِهٖ حَبًّا وَنَباتًا ﴿۱۵﴾ وَجَنّٰتٍ اَلفافًا ﴿۱۶﴾

صفحه‌ی ۵۸۲ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

درس دوم

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۴ سوره‌ی تَغابُن

سوره‌ی تَغابُن

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ
به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

یُسَبِّحُ لِلّٰهِ ما فِی السَّمٰوٰتِ وَما فِی الاَرضِ لَهُ المُلکُ
برای خدا تسبیح می‌گویند، هرچه در آسمان‌ها و هرچه در زمین است. فرمانروایی تنها برای اوست

وَلَهُ الحَمدُ وَهُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ قَدیرٌ ﴿۱﴾ هُوَ الَّذی
و سپاس برای اوست و او بر هر چیزی تواناست. اوست که

خَلَقَکُم فَمِنکُم کافِرٌ وَمِنکُم مُؤمِنٌ وَاللّٰهُ بِما
شما را آفرید، آنگاه بعضی از شما کافرند و بعضی از شما مؤمن‌اند. و خدا به آنچه

تَعمَلونَ بَصیرٌ ﴿۲﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالاَرضَ بِالحَقِّ
انجام می‌دهید بیناست. آسمان‌ها و زمین را با هدف درست، آفرید

وَصَوَّرَکُم فَاَحسَنَ صُوَرَکُم وَاِلَیهِ المَصیرُ ﴿۳﴾
و شما را تصویر کرد و صورت‌هایتان را نیکو ساخت و بازگشت، تنها به سوی اوست.

یَعلَمُ ما فِی السَّمٰوٰتِ وَالاَرضِ وَیَعلَمُ ما تُسِرّونَ
خدا آنچه را در آسمان‌ها و زمین است، می‌داند و می‌داند آنچه را پنهان می‌سازید

وَما تُعلِنونَ وَاللّٰهُ عَلیمٌ بِذاتِ الصُّدورِ ﴿۴﴾
و آنچه را آشکار می‌کنید و خداوند به اسرارِ درونِ سینه‌ها، آگاه است.

صفحه‌ی ۵۵۶ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

وَ اللّٰهُ بِما تَعْمَلونَ بَصیرٌ ﴿۲﴾

خدا هر کاری را که می‌کنید، می‌بیند.

سوره‌ی تَغابُن

آیا می‌توانید سیب خود را در جایی بخورید که هیچ‌کس نبیند؟!

به‌نظر شما کسی موفق می‌شود؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

قاعده وقف بر حرکات ـً ـٍ ـٌ

همان‌طور که می‌دانید، صداهای آبی ـً ـٍ ـٌ در آخر هر جمله خوانده نمی‌شوند. در این صفحه، این صداها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شوند.

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر حرکات ـً ـٍ ـٌ توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱ـ وَ اللّٰهُ سَمیعٌ عَلیمٌ ۲۲۴ سوره‌ی بقره

و خدا شنوای دانا است.

۲ـ وَ کانَ اللّٰهُ سَمیعًا بَصیرًا ۱۳۴ سوره‌ی نِساء

و خدا شنوای بینا است.

۳ـ وَ کانَ اللّٰهُ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ قَدیرًا ۲۷ سوره‌ی اَحزاب

و خدا بر هر چیز توانا است.

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ سَمیع : ☐ شنوا ☐ دانا ۳ـ بَصیر : ☐ توانا ☐ بینا

۲ـ عَلیم : ☐ شنوا ☐ دانا ۴ـ قَدیر : ☐ توانا ☐ بینا

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ اِنَّ اللّٰهَ عَلیمٌ قَدیرٌ ۷۰ سوره‌ی نَحل

قطعاً ... ... ی ... است.

۲ـ وَ هُوَ السَّمیعُ الْبَصیرُ ۱۱ سوره‌ی شوریٰ

و او ... ی ... است.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

برتری قرآن بر دیگر سخنان، همچون برتری خداست بر خلقش*

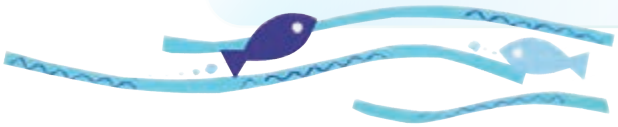

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را به‌صورت جمله‌به جمله همراه با قرائت الگو بخوانید. دقّت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

۱- خُلِقَ الْاِنْسانُ مِنْ عَجَلٍ — سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۷

۲- وَ اعْلَموا اَنَّ اللّٰهَ بِما تَعْمَلونَ بَصيرٌ ﴿۲۳۳﴾ — سوره‌ی بقره

۳- اِنَّ الشَّيْطانَ كانَ لِلْاِنْسانِ عَدُوًّا مُبينًا ﴿۵۳﴾ — سوره‌ی اِسراء

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

خانه‌های نورانی

آیات ۱ تا ۴ سوره‌ی تَغابُن را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو برای اعضای خانواده‌ی خود بخوان.

* کتاب میزانُ‌الحِکمة، حدیث ۱۶۴۳۲

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱۷ تا ۳۰ سوره‌ی نَبَأ

سوره‌ی نَبَأ

۱ اِنَّ یَومَ الفَصلِ کانَ میقاتًا ﴿۱۷﴾ یَومَ یُنفَخُ فِی الصّورِ

۲ فَتَأتونَ اَفواجًا ﴿۱۸﴾ وَ فُتِحَتِ السَّمآءُ فَکانَت اَبوابًا ﴿۱۹﴾

۳ وَسُیِّرَتِ الجِبالُ فَکانَت سَرابًا ﴿۲۰﴾ اِنَّ جَهَنَّمَ کانَت

۴ مِرصادًا ﴿۲۱﴾ لِلطّٰغینَ مَآبًا ﴿۲۲﴾ لٰبِثینَ فیها اَحقابًا ﴿۲۳﴾

۵ لایَذوقونَ فیها بَردًا وَلاشَرابًا ﴿۲۴﴾ اِلّاحَمیمًا وَغَسّاقًا

۶ ﴿۲۵﴾ جَزآءً وِفاقًا ﴿۲۶﴾ اِنَّهُم کانوا لایَرجونَ حِسابًا ﴿۲۷﴾

۷ وَکَذَّبوا بِآیٰتِنا کِذّابًا ﴿۲۸﴾ وَکُلَّ شَیءٍ اَحصَینٰهُ

۸ کِتٰبًا ﴿۲۹﴾ فَذوقوا فَلَن نَزیدَکُم اِلّا عَذابًا ﴿۳۰﴾

صفحه‌ی ۵۸۲ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۲۶ و ۲۷ سوره‌ی آلِ‌عِمران

سوره‌ی آلِ‌عِمران

۱ قُلِ اللّٰهُمَّ مالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشآءُ

| بگو: خداوندا، ای مالکِ حکومتِ تمامِ هستی، | تو، به هرکه صلاح بدانی، حکومت می‌بخشی |

۲ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشآءُ ۖ وَتُعِزُّ مَنْ تَشآءُ

| و از هرکه صلاح بدانی، حکومت را می‌گیری | و هرکه را صلاح بدانی، عزیز می‌سازی |

۳ وَتُذِلُّ مَنْ تَشآءُ ۖ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۖ اِنَّكَ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ

| و هرکه را صلاح بدانی، ذلیل می‌کنی | تمامِ خوبی به‌دست توست | به راستی که تو، بر هر کاری

۴ قَدِيرٌ ﴿۲۶﴾ تُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهارِ وَتُولِجُ النَّهارَ فِي الَّيْلِ ۖ

| توانایی. | به تدریج، شب را در روز، داخل می‌گردانی | و روز را در شب، داخل می‌کنی |

۵ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۖ

| و زنده را از مُرده بیرون می‌آوری | و مُرده را از زنده بیرون می‌آوری |

۶ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشآءُ بِغَيْرِ حِسابٍ ﴿۲۷﴾

| و به هرکسی که صلاح بدانی، بی‌حساب روزی می‌دهی. |

صفحه‌ی ۵۳ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

وَ اِنْ تَعُدّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لا تُحْصوها

اگر بخواهید نعمت‌های خدا را بشمارید

آن‌قدر زیاد است که نمی‌توانید.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۴

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

فضل خدای را که تواند شمار کرد؟ یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟

سعدی

قاعده وقف بر ـه و ، ـهو، ـهی، ه

همان‌طور که می‌دانید، صداهای آبی «ـه ، ـهو ، ـهی» در آخر جمله خوانده نمی‌شوند. در این صفحه، این صداها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر حرکات توجّه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجّه کنید.

۱ـ اَطیعُوا اللّٰهَ وَ رَسولَه ۝ سوره‌ی اَنفال، آیه‌ی ۲۰

اطاعت کنید از خدا و پیامبرش.

۲ـ اَلَیسَ اللّٰهُ بِکافٍ عَبدَه ۝ سوره‌ی زُمَر، آیه‌ی ۳۶

آیا خدا کافی نیست برای بنده‌اش؟

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات بالا معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ اَطیعوا : ☐ اطاعت کنید ☐ اطاعت کردند

۲ـ عَبد : ☐ بندگان ☐ بنده

تمرین چهارم

این عبارات قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ قالَ اِنّی عَبدُ اللّٰهِ سوره‌ی مریم، آیه‌ی ۳۰

گفت : قطعاً من ... ی ... هستم.

۲ـ قُل اَطیعُوا اللّٰهَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۴

بگو ... از ... و ... از ... .

حفظ قرآن

سطر دوم تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السّلام:

قرآن هرچه خوانده و شنیده شود، هرگز کهنه نمی‌شود. *

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را به‌صورت جمله‌به‌جمله همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

۱- نَبِّئْنا بِتَأْويلِهِ — سوره‌ی یوسُف، آیه‌ی ۳۶

۲- فَاَسَرَّها يوسُفُ فی نَفسِهِ — سوره‌ی یوسُف، آیه‌ی ۷۷

۳- وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ — سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۳

۴- فَبَشِّرْ عِبادِ ﴿۱۷﴾ الَّذينَ يَسْتَمِعونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعونَ اَحْسَنَهُ

سوره‌ی زُمر، آیات ۱۷ و ۱۸

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها وصل کنید.

خانه‌های نورانی

آیات ۲۶ و ۲۷ سوره‌ی آلِ‌عِمران را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو برای اعضای خانواده‌ی خود بخوان.

* کتاب نهج‌البلاغه، خطبه‌ی ۱۷۶

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۱۶ سوره‌ی عَبَس

سوره‌ی عَبَس

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

عَبَسَ وَ تَوَلّیٰ ﴿۱﴾ اَن جآءَهُ الاَعمیٰ ﴿۲﴾ وَ ما یُدریكَ

لَعَلَّهُ یَزَّكّیٰ ﴿۳﴾ اَو یَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ الذِّكریٰ ﴿۴﴾

اَمّا مَنِ استَغنیٰ ﴿۵﴾ فَاَنتَ لَهُ تَصَدّیٰ ﴿۶﴾ وَ ما عَلَیكَ

اَلّا یَزَّكّیٰ ﴿۷﴾ وَ اَمّا مَن جآءَكَ یَسعیٰ ﴿۸﴾ وَ هُوَ یَخشیٰ

﴿۹﴾ فَاَنتَ عَنهُ تَلَهّیٰ ﴿۱۰﴾ كَلّآ اِنَّها تَذكِرَةٌ ﴿۱۱﴾

فَمَن شآءَ ذَكَرَهُ ﴿۱۲﴾ فی صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ﴿۱۳﴾ مَرفوعَةٍ

مُطَهَّرَةٍ ﴿۱۴﴾ بِاَیدی سَفَرَةٍ ﴿۱۵﴾ كِرامٍ بَرَرَةٍ ﴿۱۶﴾

صفحه‌ی ۵۸۵ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۳۰ تا ۳۴ سوره‌ی فُصِّلَت

سوره‌ی فُصِّلَت

۱ اِنَّ الَّذینَ قالوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ استَقاموا تَتَنَزَّلُ

| به راستی کسانی که گفتند: | پروردگارما، خداست | و آنگاه ایستادگی کردند، | نازل می‌شود

۲ عَلَیهِمُ المَلٰٓئِکَةُ اَلّا تَخافوا وَلا تَحزَنوا وَاَبشِروا

ملائکه بر آنها؛ | که: نترسید | و غمگین نباشید | و شادمان باشید

۳ بِالجَنَّةِ الَّتی کُنتُم توعَدونَ ﴿۳۰﴾ نَحنُ اَولِیآؤُکُم

به آن بهشت | که به شما وعده داده می‌شد. | ما یاورانِ شما هستیم |

۴ فِی الحَیٰوةِ الدُّنیا وَفِی الآخِرَةِ ۚ وَلَکُم فیها ما تَشتَهی

| در زندگی دنیا، | و در آخرت. | و در آنجا برای شماست، هرچه میل داشته باشد،

۵ اَنفُسُکُم وَلَکُم فیها ما تَدَّعونَ ﴿۳۱﴾ نُزُلًا مِن غَفورٍ رَحیمٍ

دلهایتان؛ | و آنجا هرچه تقاضا کنید خواهید داشت. | پذیرایی آماده‌ای از خدای آمرزنده و مهربان. |

۶ ﴿۳۲﴾ وَمَن اَحسَنُ قَولًا مِمَّن دَعا اِلَی اللّٰهِ وَعَمِلَ صٰلِحًا

| و چه کسی سخنش بهتر است | از آن کسی که به سوی خدا دعوت کند | و کار شایسته انجام دهد |

۷ وَقالَ اِنَّنی مِنَ المُسلِمینَ ﴿۳۳﴾ وَلا تَستَوِی الحَسَنَةُ

| و بگوید: من از تسلیم‌شدگان هستم؟ | آری، یکسان نیست، نیکی،

۸ وَلَا السَّیِّئَةُ ۚ اِدفَع بِالَّتی هِیَ اَحسَنُ فَاِذَا الَّذی بَینَکَ

و بدی. | پس بدی را به روشی که بهتر است دور کن، | تا در نتیجه، کسی که بین تو

۹ وَبَینَهٗ عَداوَةٌ کَاَنَّهٗ وَلِیٌّ حَمیمٌ ﴿۳۴﴾

با او، دشمنی وجود دارد، | به یک دوستِ صمیمی تبدیل شود.

صفحه‌ی ۴۸۰ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسانُ إِلىٰ طَعامِهِ ﴿۲۴﴾

انسان باید به غذایش دقت کند.

سوره‌ی عَبَس

طَعامِهِ : غذایش

طَعام :

چرا انسان باید به غذایش دقّت کند؟

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

قاعده وقف بر «ـة، ة»

همان‌طور که می‌دانید، نقطه‌های آبی (یا توخالی) «ـة ، ة» در هنگام وقف خوانده نمی‌شود. در این صفحه، این نقطه‌ها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، این نقطه‌ها و حرکت آن هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر «ـة» و«ة» توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ وَ اَرْضُ اللّٰهِ واسِعَةٌ

و زمین خدا وسیع و پهناور است. سوره‌ی زُمَر، آیه‌ی ۱۰

۲ـ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَليلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ

چه بسیار گروه کمی که پیروز شوند بر گروهی بسیار، با خواست و اجازه‌ی خدا. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۴۹

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ قَليل، قَليلَة : ☐ کم ☐ بسیار

۲ـ كَثير، كَثيرَة : ☐ کم ☐ بسیار

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثيرًا

و یاد کن ... ت را ...

۲ـ قُلْ مَتاعُ الدُّنْيا قَليلٌ

بگو بهره و توشه‌ی ... ... است.

سوره‌ی آل‌عِمران، آیه‌ی ۴۱

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۷

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

رسول گرامی اسلام صلّی‌الله علیه و آله :

هر که خواهان علم گذشتگان و آیندگان است، در قرآن کاوش و جست و جو کند.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور آن‌چه که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

۱- وَ رَبُّكَ الْغَفورُ ذُو الرَّحْمَةِ — سوره‌ی کَهف، آیه‌ی ۵۸

۲- فَاِذا نُفِخَ فِی الصّورِ نَفْخَةٌ واحِدَةٌ — سوره‌ی حاقّه، آیه‌ی ۱۳

۳- لِلَّذینَ اَحْسَنوا فی هٰذِهِ الدُّنْیا حَسَنَةٌ — سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۳۰

تمرین سوم

در تمرین بالا، دور حروف ناخوانا خط بکشید.

خانه‌های نورانی

آیات ۳۰ تا ۳۴ سوره‌ی فُصِّلَت را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب کَنزُالعُمّال، ج ۱، ص ۵۴۸

جلسه‌ی چهارم

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱۷ تا ۳۲ سوره‌ی عَبَس

سوره‌ی عَبَس

۱ قُتِلَ الاِنسانُ ما اَکفَرَهٗ ﴿۱۷﴾ مِن اَیِّ شَیءٍ خَلَقَهٗ ﴿۱۸﴾

۲ مِن نُطفَةٍ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ ﴿۱۹﴾ ثُمَّ السَّبیلَ یَسَّرَهٗ ﴿۲۰﴾

۳ ثُمَّ اَماتَهٗ فَاَقبَرَهٗ ﴿۲۱﴾ ثُمَّ اِذا شآءَ اَنشَرَهٗ ﴿۲۲﴾ کَلّا

۴ لَمّا یَقضِ ما اَمَرَهٗ ﴿۲۳﴾ فَلیَنظُرِ الاِنسانُ اِلیٰ طَعامِهٖٓ ﴿۲۴﴾

۵ اَنّا صَبَبنَا المآءَ صَبًّا ﴿۲۵﴾ ثُمَّ شَقَقنَا الاَرضَ شَقًّا ﴿۲۶﴾

۶ فَاَنبَتنا فیها حَبًّا ﴿۲۷﴾ وَعِنَبًا وَقَضبًا ﴿۲۸﴾ وَزَیتونًا

۷ وَنَخلًا ﴿۲۹﴾ وَحَدآئِقَ غُلبًا ﴿۳۰﴾ وَفاکِهَةً وَاَبًّا ﴿۳۱﴾

۸ مَتاعًا لَکُم وَلِاَنعامِکُم ﴿۳۲﴾

صفحه‌ی ۵۸۵ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱۰۲ تا ۱۰۴ سوره‌ی آلِ عِمران

سوره‌ی آلِ عِمران

۱ يٰٓاَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقاتِهٖ وَلا تَموتُنَّ

| ای کسانی که ایمان آورده‌اید، | خدا را چنان‌که شایسته است، در نظر بگیرید | و نَمیرید،

۲ اِلّا وَاَنتُم مُسلِمونَ ﴿۱۰۲﴾ وَاعتَصِموا بِحَبلِ اللّٰهِ جَميعًا

مگر اینکه مسلمان باشید. | و همگی، خود را به ریسمانِ خدا وصل کنید |

۳ وَلا تَفَرَّقوا ۚ وَاذكُروا نِعمَتَ اللّٰهِ عَلَيكُم اِذ كُنتُم

| و پراکنده نشوید | و نعمتِ خدا بر خودتان را یاد کنید | که زمانی بودید،

۴ اَعداۤءً فَاَلَّفَ بَينَ قُلوبِكُم فَاَصبَحتُم بِنِعمَتِهٖ اِخوانًا ۚ

دشمنِ هم. | ولی خدا در دل‌هایتان دوستی ایجاد کرد | و به لطفِ او با هم برادر شدید. |

۵ وَكُنتُم عَلىٰ شَفا حُفرَةٍ مِنَ النّارِ فَاَنقَذَكُم مِنها ۗ كَذٰلِكَ

| و در کنارِ پرتگاهی از آتش بودید | و خدا شما را از آن نجات داد. | این گونه

۶ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُم اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُم تَهتَدونَ ﴿۱۰۳﴾ وَلتَكُن

خداوند، نشانه‌هایش را برایتان روشن می‌کند | تا شاید هدایت شوید. | و باید باشند

۷ مِنكُم اُمَّةٌ يَدعونَ اِلَى الخَيرِ وَيَأمُرونَ بِالمَعروفِ

در میان شما، گروهی | که مردم را به نیکی دعوت کنند | و به کارِ پسندیده سفارش کنند |

۸ وَيَنهَونَ عَنِ المُنكَرِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ المُفلِحونَ ﴿۱۰۴﴾

| و از کارِ ناپسند بازدارند. | و آنان واقعاً رستگارند. |

صفحه‌ی ۶۳ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

وَ اعْتَصِموا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَميعًا وَ لا تَفَرَّقوا

همه با هم به ریسمان الهی چنگ بزنید و پراکنده نشوید.

سوره‌ی آلِ‌عِمران، آیه‌ی ۱۰۳

حَبْل : ریسمان جَميعًا : همه با هم

حَبْلِ اللّٰهِ : ... ...

به نظر شما منظور از «حَبْلِ اللّٰه» (ریسمان خدا) چیست؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

حروف مُقَطَّعه

در آغاز ۲۹ سوره‌ی قرآن، حروفی آمده که به صورت کلمه نوشته شده است، ولی هر حرف آن با اسم خود خوانده می‌شود، مانند : «الم» که خوانده می‌شود «اَلِف لام میم». تعداد این حروف، ۱۴ حرف است.
توجه کنید در حروف مُقَطَّعه، چهار حرف «ح، ر، هـ، ی» به صورت «حا، را، ها، یا» خوانده می‌شود.

به نحوه‌ی خواندن این حروف مُقَطَّعه توجه کنید :

ن	←	نون
طه	←	طا ها
حم	←	حا میم
طسم	←	طا سین میم
الـمر	←	اَلِف لام میم را
کـهـیـعـص	←	کاف ها یا عَیْن صاد

«عـیـن» به صورت «عَیْن» خوانده می‌شود.

تمرین اول

این آیات شریف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ حـم ﴿۱﴾ تَـنْـزِيـلُ الْـكِـتـابِ مِـنَ الـلّٰـهِ الْـعَـزِيـزِ الْـحَـكِـيـمِ ﴿۲﴾

حا میم ﴿۱﴾ نازل کردن این کتاب از سوی خداوند با عزّت و حکیم است. ﴿۲﴾ سوره‌ی جاثیه

۲ـ يـس ﴿۱﴾ وَ الْـقُـرْآنِ الْـحَـكِـيـمِ ﴿۲﴾

یاسین ﴿۱﴾ سوگند به قرآن حکمت‌آمیز ﴿۲﴾ سوره‌ی یاسین

تمرین دوم

معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ صِـراط : ☐ راه ☐ راست

۲ـ مُسْـتَـقِـيـم : ☐ راه ☐ راست

تمرین سوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ هٰـذا صِـراطٌ مُـسْـتَـقِـيـمٌ ﴿۵۱﴾ سوره‌ی آلِ عِمران

این ... ... است.

۲ـ الـمـر تِـلْـكَ آياتُ الْـكِـتـابِ سوره‌ی رَعد، آیه‌ی ۱

الف لام میم را، این ... ... است.

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین سوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

قرآن ریسمان خدا، نور آشکار و شفایی سودمند است، پس آن را بخوانید؛

زیرا خدای بزرگ برای هر حرف آن، ۱۰ پاداش نیکو به شما می‌دهد.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

با توجه به حروف مقطّعه، آیات زیر را بخوانید.

۱- ق وَ الْقُرْآنِ الْمَجیدِ ۱ — سوره‌ی ق

۲- طس تِلْكَ آياتُ الْقُرْآنِ وَ كِتابٍ مُبينٍ ۱ — سوره‌ی نمل

۳- الم ۱ اَللّٰهُ لا اِلٰهَ اِلّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيّومُ ۲ — سوره‌ی آلِ عِمران

۴- المص ۱ كِتابٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلايَكُنْ فی صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ ... — سوره‌ی اَعراف

تمرین سوم

این حروف مقطّعه را همان‌طور که می‌خوانید، بنویسید.

ق ← ...

طس ← ... ...

الم ← ... ...

المص ← ... ...

خانه‌های نورانی

آیات ۱۰۲ تا ۱۰۴ سوره‌ی آلِ‌عِمران را به‌صورت جمله‌به‌جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* بِحارالاَنوار، ج ۹۲، ص ۱۹

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی تکویر

سوره‌ی تَکویر

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

اِذَاالشَّمسُ کُوِّرَت ﴿۱﴾ وَاِذَاالنُّجومُ انکَدَرَت ﴿۲﴾

وَاِذَاالجِبالُ سُیِّرَت ﴿۳﴾ وَاِذَاالعِشارُ عُطِّلَت ﴿۴﴾

وَاِذَاالوُحوشُ حُشِرَت ﴿۵﴾ وَاِذَاالبِحارُ سُجِّرَت ﴿۶﴾

وَاِذَاالنُّفوسُ زُوِّجَت ﴿۷﴾ وَاِذَاالمَوءٗدَةُ سُئِلَت ﴿۸﴾

بِاَیِّ ذَنبٍ قُتِلَت ﴿۹﴾ وَاِذَاالصُّحُفُ نُشِرَت ﴿۱۰﴾

وَاِذَاالسَّمآءُ کُشِطَت ﴿۱۱﴾ وَاِذَاالجَحیمُ سُعِّرَت ﴿۱۲﴾

وَاِذَاالجَنَّةُ اُزلِفَت ﴿۱۳﴾ عَلِمَت نَفسٌ مَا اَحضَرَت ﴿۱۴﴾

صفحه‌ی ۵۸۶ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۷۸ تا ۸۲ سوره‌ی اِسراء

سوره‌ی اِسراء

۱ اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوكِ الشَّمسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيلِ وَقُرآنَ الفَجرِ
| نماز را از هنگام ظهر برپا دار | تا اوجِ تاریکیِ شب | و همچنین نماز صبح را. |

۲ اِنَّ قُرآنَ الفَجرِ كانَ مَشهودًا ﴿۷۸﴾ وَمِنَ الَّيلِ فَتَهَجَّد بِهٖ
| زیرا نماز صبح، (توسط فرشتگانِ شب و روز) دیده می‌شود. | و بخشی از شب را | بیدار باش

۳ نافِلَةً لَكَ عَسىٰ اَن يَبعَثَكَ رَبُّكَ مَقامًا مَحمودًا ﴿۷۹﴾
| که خاصّ توست | امید است که پروردگارت، تو را به جایگاهی قابل ستایش برساند. |

۴ وَقُل رَبِّ اَدخِلنى مُدخَلَ صِدقٍ وَاَخرِجنى مُخرَجَ
| و بگو: پروردگارا، مرا در هرکاری وارد کن، ورودی صادقانه | و خارج ساز مرا، خروجی

۵ صِدقٍ وَاجعَل لى مِن لَدُنكَ سُلطٰنًا نَصيرًا ﴿۸۰﴾
| صادقانه | و از طرف خودت، برای من تسلّطی پیروزمندانه قرار بده. |

۶ وَقُل جاءَ الحَقُّ وَزَهَقَ الباطِلُ اِنَّ الباطِلَ
| و بگو: حقیقت آمد | و باطل نابود شد | زیرا به راستی، باطل

۷ كانَ زَهوقًا ﴿۸۱﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ القُرآنِ ما هُوَ شِفآءٌ
| نابود شدنی است. | و ما مطالبی از قرآن نازل می‌کنیم | که درمان است |

۸ وَرَحمَةٌ لِلمُؤمِنينَ وَلا يَزيدُ الظّٰلِمينَ اِلّا خَسارًا ﴿۸۲﴾
| و رحمتی برای مؤمنان است | ولی برای ستمکاران، فقط باعث افزایش زیانشان می‌شود. |

صفحه‌ی ۲۹۰ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

جآءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْباطِلُ

حق آمد و باطل نابود شد.

سوره‌ی اِسراء، آیه‌ی ۸۱

دیو چو بیرون رود، فرشته در آید

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

علامت مَدّ (~)

هرگاه علامت مَدّ (ـّـ) روی صداهای کشیده (آ ، یٓ ، وٓ) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم، مانند :

وَ لَا الضّـآلّـيـنَ　　وَ أُولَـٰٓئِـكَ هُـمُ الْـمُـفْـلِـحونَ

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید و به کشش صداهای دارای علامت مد دقت کنید.

تمرین دوم

این جمله‌ی قرآنی را با رعایت «قاعده‌ی مدّ» بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

اَشِـدّآءُ عَـلَـى الْـكُـفّـارِ رُحَـمـآءُ بَـيْـنَـهُـمْ　　سوره‌ی فتح، آیه‌ی ۲۹

سرسخت　با　کافران　مهربان با یکدیگر هستند.

تمرین سوم

معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ عَـظـيـم :　☐ نزد　☐ بزرگ　　۲ـ تَـقَـبَّـلْ :　☐ قبول کن　☐ قبول کرد

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

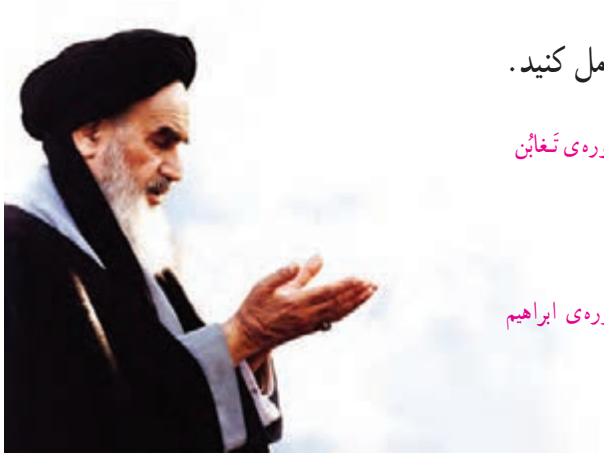

۱ـ وَ اللّٰـهُ عِـنْـدَهٗ اَجْـرٌ عَـظـيـمٌ ۱۵　　سوره‌ی تَغابُن

و ... نزد او ... ... است.

۲ـ رَبَّـنا وَ تَـقَـبَّـلْ دُعـآءِ ۴۰　　سوره‌ی ابراهیم

پروردگارا ...ی من را ... ...

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

امام رضا علیه‌السّلام در راه سفر به خراسان،
شب‌ها قبل از خواب، قرآن می‌خواندند.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۶ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و «قاعده‌ی مد» را رعایت کنید.

۱- وَ لِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنیٰ — سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۱۸۰

۲- وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَاءً ** — سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۶۵

۳- كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ — سوره‌ی آلِ‌عمران، آیه‌ی ۱۸۵

تمرین سوم

در تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید وصل کنید.

خانه‌های نورانی

آیات ۷۸ تا ۸۲ سوره‌ی اِسراء را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* عیونُ اَخبارِ الرِّضا علیه‌السّلام (بِحارُالانوار، ج ۴۹، ص ۹۲)

** هنگام وقف به‌صورت «ماءا» خوانده می‌شود.

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱۵ تا ۲۹ سوره‌ی تکویر

سوره‌ی تَکویر

۱ فَلا اُقسِمُ بِالخُنَّسِ ﴿۱۵﴾ اَلجَوارِالکُنَّسِ ﴿۱۶﴾

۲ وَالَّیلِ اِذا عَسعَسَ ﴿۱۷﴾ وَالصُّبحِ اِذا تَنَفَّسَ ﴿۱۸﴾

۳ اِنَّهٗ لَقَولُ رَسولٍ کَریمٍ ﴿۱۹﴾ ذی قُوَّةٍ عِندَ ذِی العَرشِ

۴ مَکینٍ ﴿۲۰﴾ مُطاعٍ ثَمَّ اَمینٍ ﴿۲۱﴾ وَما صاحِبُکُم

۵ بِمَجنونٍ ﴿۲۲﴾ وَ لَقَد رَآهُ بِالاُفُقِ المُبینِ ﴿۲۳﴾

۶ وَما هُوَ عَلَی الغَیبِ بِضَنینٍ ﴿۲۴﴾ وَما هُوَ بِقَولِ شَیطٰنٍ

۷ رَجیمٍ ﴿۲۵﴾ فَاَینَ تَذهَبونَ ﴿۲۶﴾ اِن هُوَ اِلّا ذِکرٌ

۸ لِلعٰلَمینَ ﴿۲۷﴾ لِمَن شآءَ مِنکُم اَن یَستَقیمَ ﴿۲۸﴾

۹ وَما تَشآءونَ اِلّا اَن یَشآءَ اللّٰهُ رَبُّ العٰلَمینَ ﴿۲۹﴾

صفحه‌ی ۵۸۶ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۹۶ تا ۱۰۰ سوره‌ی نَحل

سوره‌ی نَحل

۱ مَا عِندَكُم يَنفَدُ وَمَا عِندَ اللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ
| آنچه نزد شماست، رفتنی است | و آنچه نزد خداست، ماندنی است. | و قطعاً پاداش می‌دهیم به کسانی که

۲ صَبَرُوا أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ
شکیبایی کردند، مُزدشان را | بر اساس بهترین کارهایی که انجام می‌دادند. | هرکه انجام دهد

۳ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ
کار شایسته‌ای، | چه مرد باشد | یا زن، | درحالی‌که مؤمن است، | قطعاً او را زنده می‌کنیم،

۴ حَيَاةً* طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
*حَياةً
به زندگی پاکیزه‌ای. | و قطعاً آن‌ها را پاداش خواهیم داد | بر اساس بهترین کارهایی که

۵ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
انجام می‌دادند. | بنابراین وقتی قرآن می‌خوانی، | به خداوند پناه ببر

۶ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ
| از شر شیطان رانده شده. | قطعاً او تسلّطی ندارد | بر کسانی که

۷ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ
ایمان دارند | و بر پروردگار خود توکل می‌کنند | تسلّطِ او، فقط

۸ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾
بر کسانی است که او را سرپرستِ خود می‌گیرند | و بر کسانی که او را شریکِ خدا قرار می‌دهند. |

صفحه‌ی ۲۷۸ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

فَاِذا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطانِ الرَّجیمِ

زمانی که قرآن می‌خوانی به خدا پناه ببَر از شیطانِ رانده شده.

سوره‌ی نَحل، آیه‌ی ۹۸

آداب خواندن قرآن

قرآن پیام و کلام خداست، وقتی می‌خواهیم قرآن بخوانیم، آداب خواندن قرآن را رعایت کنیم.

۱ـ تمیز و پاکیزه باشیم و پیش از خواندن قرآن وضو بگیریم.

۲ـ قرآن را شبیه کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ و زیبا بخوانیم.

۳ـ پیش از خواندن قرآن بگوییم :

«اَعوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطانِ الرَّجیمِ»

«بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ»

۴ـ در بین خواندن قرآن، حرف نزنیم و ساکت باشیم.

۵ـ سعی کنیم هر روز قرآن بخوانیم، تا آن‌جا که می‌توانیم معنای آن را بفهمیم و به دستورهای آن عمل کنیم.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ آتُوا الزَّكاةَ وَ اَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا

و نماز را به پا دارید و زکات بپردازید و به خدا (یعنی : در راه خدا) قرض نیکو بدهید؛

۲ـ وَ اسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفورٌ رَحیمٌ ۲۰ سوره‌ی مُزَّمِّل

و آمرزش بخواهید از خدا که قطعاً خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است.

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ زَکاة : ☐ نماز ☐ زکات ۲ـ غَفور : ☐ بسیار آمرزنده ☐ مهربان

۳ـ رَحیم : ☐ بسیار آمرزنده ☐ مهربان

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ اَلا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفورُ الرَّحیمُ ۵ سوره‌ی شوریٰ

آگاه باشید قطعاً ... ، او ... ... است.

۲ـ وَ اَقیمُوا الصَّلاةَ وَ آتُوا الزَّكاةَ وَ اَطیعُوا الرَّسولَ سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۶

و به پا دارید ... را و بپردازید ... را و ... ... را.

حفظ قرآن

سطر اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

روزی علّامه بحرالعلوم وارد حرم حضرت علی علیه‌السّلام شد و ناگهان شروع به خواندن این شعر کرد:

چه خوش است صوت قرآن، ز تو دلربا شنیدن به رُخَت نظاره‌کردن سخن خدا شنیدن

از او سؤال شد: برای چه، هنگام ورود به حرم، این شعر را خواندید؟

پاسخ داد: وقتی وارد حرم مطهّر شدم، حضرت مهدی علیه‌السّلام را دیدم که در کنار ضریح نشسته و با صدای بلند قرآن می‌خوانند؛ چون ایشان را در حال خواندن قرآن دیدم، بی اختیار این شعر بر زبانم جاری شد. *

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۰ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

۱ـ قالَ لا تُؤاخِذْنی بِما نَسیتُ سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۷۳

۲ـ هُوَ اللّٰهُ الْخالِقُ الْبارِئُ الْمُصَوِّرُ سوره‌ی حَشر، آیه‌ی ۲۴

۳ـ وَاِذا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعوا لَهُ وَاَنْصِتوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمونَ ﴿۲۰۴﴾ سوره‌ی اَعراف

تمرین سوم

در تمرین فوق، زیر پایه‌های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید و سطر سوم را از حفظ بخوانید.

خانه‌های نورانی

آیات ۹۶ تا ۱۰۰ سوره‌ی نحل را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب اَلنَّجمُ الثّاقِب، ص ۷۹

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۳۳ تا ۳۷ سوره‌ی محمّد (ص)

سوره‌ی مُحَمَّد

۱ يـٰٓاَيُّهَاالَّذينَ آمَنوا اَطيعُواالله وَ اَطيعُواالرَّسولَ

۲ وَلا تُبطِلوا اَعمالَكُم ﴿۳۳﴾ اِنَّ الَّذينَ كَفَروا

۳ وَ صَدّوا عَن سَبيلِ اللهِ ثُمَّ ماتوا وَ هُم كُفّارٌ

۴ فَلَن يَغفِرَاللهُ لَهُم ﴿۳۴﴾ فَلا تَهِنوا وَ تَدعوا اِلَى السَّلمِ

۵ وَ اَنتُمُ الاَعلَونَ وَاللهُ مَعَكُم وَلَن يَتِرَكُم اَعمالَكُم ﴿۳۵﴾

۶ اِنَّمَا الحَيوٰةُ الدُّنيا لَعِبٌ وَ لَهوٌ ۚ وَ اِن تُؤمِنوا

۷ وَ تَتَّقوا يُؤتِكُم اُجورَكُم وَلا يَسـَٔلكُم اَموالَكُم ﴿۳۶﴾

۸ اِن يَسـَٔلكُموها فَيُحفِكُم تَبخَلوا وَيُخرِج اَضغانَكُم ﴿۳۷﴾

صفحه‌ی ۵۱۰ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۳۵ تا ۳۷ سوره‌ی آلِ‌عمران

سوره‌ی آلِ‌عمران

۱ اِذ قالَتِ امرَاَتُ عِمرٰنَ رَبِّ اِنّی نَذَرتُ لَکَ ما فی بَطنی

| زمانی را یاد کن که همسرِ عِمران گفت: | خدایا، فرزندِ درونم را، برای (خدمت به دینِ) تو نذر کردم

۲ مُحَرَّرًا فَتَقَبَّل مِنّی ز اِنَّکَ اَنتَ السَّمیعُ العَلیمُ ﴿۳۵﴾

| تا آزاد باشد | پس تو نیز از من قبول کن | که البته تو شنوا و دانایی. |

۳ فَلَمّا وَضَعَتها قالَت رَبِّ اِنّی وَضَعتُها اُنثیٰ ج وَاللّٰهُ اَعلَمُ

| وقتی او را به دنیا آورد، | گفت: خدایا، فرزندی که به دنیا آورده‌ام، دختر است. | و البته خدا داناتر بود

۴ بِما وَضَعَت وَلَیسَ الذَّکَرُ کَالاُنثیٰ ج وَاِنّی سَمَّیتُها مَریَمَ

| به فرزندی که آورده بود | و پسر، مانند دختر نیست. | او گفت: من نامش را مریم گذاشتم |

۵ وَاِنّی اُعیذُها بِکَ وَ ذُرِّیَّتَها مِنَ الشَّیطٰنِ الرَّجیمِ ﴿۳۶﴾

| و در پناهِ تو قرار دادم، او را | و فرزندانش را | از شرّ شیطان رانده شده. |

۶ فَتَقَبَّلَها رَبُّها بِقَبولٍ حَسَنٍ وَ اَنبَتَها نَباتًا حَسَنًا

| در نتیجه، پروردگارش به خوبی آن دختر را پذیرفت | و او را به خوبی پرورش داد |

۷ وَکَفَّلَها زَکَرِیّا ج کُلَّما دَخَلَ عَلَیها زَکَرِیَّا المِحرابَ

| و زکریّا را سرپرست او ساخت. | هر بار که زکریّا در محراب عبادت، به نزد مریم می‌رفت، |

۸ وَجَدَ عِندَها رِزقًا ز قالَ یٰمَریَمُ اَنّیٰ لَکِ هٰذا ز قالَت هُوَ

| می‌دید که نزد او خوراکی هست. | می‌گفت: ای مریم، | این‌ها از کجاست؟ | می‌گفت: این‌ها

۹ مِن عِندِ اللّٰهِ ز اِنَّ اللّٰهَ یَرزُقُ مَن یَشآءُ بِغَیرِ حِسابٍ ﴿۳۷﴾

| از نزد خداست. | به راستی خدا به هرکه بخواهد روزی می‌دهد، | آن هم بدون حساب. |

صفحه‌ی ۵۴ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

قصه‌ی آیه ها

حضرت زکریّا و مریم عَلَیهما السَّلام

حضرت زکریّا، عصازنان وارد حیاط بزرگ مسجدُ الاَقصیٰ شد. به سختی از پله‌های چوبی کنار حیاط بالا رفت و به محل عبادت حضرت مریم، که خودش آن را برای او آماده کرده بود، نزدیک شد. زمزمه‌ای دلنشین به‌گوش می‌رسید. حضرت زکریّا با خود گفت : این دختر همیشه در حال عبادت است!

به‌یاد روزی افتاد که حضرت مریم دختر بچه‌ای خردسال بود و مادرش برای انجام نذر خود، او را نزد علمای دین آورد. مریم اولین دختری بود که مادرش او را نذر خدمت و عبادت خانه‌ی خدا کرد. پیش از آن فقط پسران را نذر می‌کردند!

پدر مریم، حضرت عِمران، سال‌ها پیش از دنیا رفته بود و همه‌ی علمای بیتُ المُقَدَّس دوست داشتند سرپرستیِ حضرت مریم را به عهده گیرند. با آن که حضرت زکریّا شوهرخاله‌ی او بود، رضایت داد برای انتخاب سرپرست حضرت مریم قرعه‌کشی شود. همه در تب و تاب بودند. لب‌ها به ذکر تکان می‌خورد و چشم‌ها نگران بود. ناگهان در مقابل چشم همه، قرعه به نام حضرت زکریّا درآمد. او خوشحال شد و سجده‌ی شکر به‌جای آورد.

خاطرات گذشته، فکر حضرت زکریّا را مشغول کرده بود که او به اتاق حضرت مریم رسید. در زد و به آرامی وارد شد. حضرت مریم در محراب مشغول دعا و نیایش بود. پرده‌ای از اشک جلوی چشمان حضرت زکریّا را پوشاند. زیر لب دعا کرد : خدایا! عبادت‌های این بنده‌ی پاک خود را بپذیر.

بار دیگر به سوی محراب نگاه کرد، ظرفی پر از میوه‌های رنگارنگ کنار سجّاده‌ی حضرت مریم، توجه حضرت زکریّا را به خود جلب کرد. می‌خواست بداند چه کسی به ملاقات مریم آمده و آن ظرف میوه را برایش آورده است.

نماز حضرت مریم تمام شد. آهسته سربرگرداند و سلام کرد و پرسید: عموجان چه شده است، نگرانید!

حضرت زکریّا نتوانست لب باز کند. حضرت مریم برخاست و سبدی را که پر از نارنگی و انگور و انار و گلابی بود، مقابل حضرت زکریّا گرفت و گفت: بفرمایید.

حضرت زکریّا با تعجب پرسید: میوه‌های پاییزی؟ اکنون؟ در آغاز بهار؟!

حضرت مریم با چهره‌ای گشاده گفت: «هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ، اِنَّ اللّٰهَ یَرْزُقُ مَنْ یَشاءُ بِغَیْرِ حِسابٍ»* «این‌ها میوه‌های بهشت هستند. خداوند به هرکس که بخواهد نعمت‌های بسیاری می‌بخشد.»

حضرت زکریّا که این معجزه را دید در دلش نور امیدی پیدا شد؛ دست به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب گفت: «رَبِّ هَبْ لی مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّیَّةً طَیِّبَةً، اِنَّكَ سَمیعُ الدُّعاءِ»** «خدایا! به من نیز نسل شایسته‌ای ببخش که همانا تو شنونده و مستجاب‌کننده‌ی دعا هستی.»

* سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۷. ** سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۸.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

آیه‌ی ۳۰ سوره‌ی مریم را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱ـ قالَ اِنّی عَبْدُ اللّٰهِ

(حضرت عیسی در گهواره) گفت : به راستی من بنده‌ی خدا هستم،

۲ـ آتانِیَ الْکِتابَ وَ جَعَلَنی نَبِیًّا ۳۰

به من کتاب‌داده و مرا پیامبر قرار داده است.

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ قالَ : ☐ گفت ☐ بگو ۲ـ نَبِیّ : ☐ پیامبران ☐ پیامبر

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَلَّذی اَنْزَلَ عَلیٰ عَبْدِهِ الْکِتابَ — سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۱

... برای ... است که نازل کرد بر ...اش ... را

۲ـ اِنَّ اللّٰهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلّونَ عَلَی النَّبِیِّ — سوره‌ی اَحزاب، آیه‌ی ۵۶

قطعاً ... و ... او درود می‌فرستند بر ...

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین چهارم را تا پایان آیه از حفظ بخوانید. (آیه‌ی صلوات)

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

امام صادق علیه‌السّلام:

هرگاه در نزد تو قرآن خوانده شود، لازم است ساکت باشی و گوش کنی.*

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۶ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- وَ آتَیْنا عیسَی ابْنَ مَرْیَمَ الْبَیِّناتِ وَ أَیَّدْناهُ بِروحِ الْقُدُسِ — سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۳

۲- یا مَرْیَمُ اُقْنُتی لِرَبِّكِ وَ اسْجُدی وَ ارْکَعی مَعَ الرّاکِعینَ ۴۳ — سوره‌ی آلِ‌عمران

۳- اِسْمُهُ الْمَسیحُ عیسَی ابْنُ مَرْیَمَ وَجیهًا فِی الدُّنیا وَ الْآخِرَةِ — سوره‌ی آلِ‌عمران، آیه‌ی ۴۵

خانه‌های نورانی

آیات ۳۵ تا ۳۷ سوره‌ی آلِ‌عمران را به صورت جمله‌به‌جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* وسائِلُ‌الشّیعه، ج ۴، ص ۸۶۱

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۳ تا ۶ سوره‌ی فاطِر

سوره‌ی فاطِر

۱ يٰاَيُّهَاالنّاسُ اُذكُروا نِعمَتَ اللّٰهِ عَلَيكُم ۚ

۲ هَل مِن خالِقٍ غَيرُاللّٰهِ يَرزُقُكُم مِنَ السَّمآءِ

۳ وَالاَرضِ ۚ لا اِلٰهَ اِلّا هُوَ ۫ فَاَنّٰى تُؤفَكونَ ﴿۳﴾ وَاِن

۴ يُكَذِّبوكَ فَقَد كُذِّبَت رُسُلٌ مِن قَبلِكَ ۚ وَاِلَى اللّٰهِ

۵ تُرجَعُ الاُمورُ ﴿۴﴾ يٰاَيُّهَاالنّاسُ اِنَّ وَعدَاللّٰهِ حَقٌّ ۫

۶ فَلاتَغُرَّنَّكُمُ الحَيوٰةُ الدُّنيا وَلايَغُرَّنَّكُم بِاللّٰهِ الغَرورُ

۷ ﴿۵﴾ اِنَّ الشَّيطٰنَ لَكُم عَدُوٌّ فَاتَّخِذوهُ عَدُوًّا ۚ

۸ اِنَّما يَدعوا حِزبَهٗ لِيَكونوا مِن اَصحٰبِ السَّعيرِ ﴿۶﴾

صفحه‌های ۴۳۴ و ۴۳۵ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۲۶۱ و ۲۶۲ سوره‌ی بَقَره

سوره‌ی بَقَره

۱ مَثَلُ الَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللّٰهِ کَمَثَلِ حَبَّةٍ
| مثالِ کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند | مانند دانه‌ای است که |

۲ اَنبَتَت سَبعَ سَنابِلَ فی کُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ ۚ
| هفت خوشه می‌رویانَد | و در هر خوشه‌ای صد دانه وجود دارد |

۳ وَاللّٰهُ یُضٰعِفُ لِمَن یَشآءُ ۚ وَاللّٰهُ واسِعٌ عَلیمٌ ﴿۲۶۱﴾
| و خدا، نتیجه را برای هرکه بخواهد، چند برابر می‌کند | و دانش و رحمتِ خدا گسترده است. |

۴ اَلَّذینَ یُنفِقونَ اَموالَهُم فی سَبیلِ اللّٰهِ ثُمَّ لا یُتبِعونَ
| کسانی که اموال خود را در راه خدا اِنفاق می‌کنند، | سپس باطل نمی‌کنند، |

۵ ما اَنفَقوا مَنًّا وَلا اَذًی لَهُم اَجرُهُم عِندَ رَبِّهِم وَلا خَوفٌ
| انفاق خود را، با منّت، | و آزار، | پاداشِ آنها نزد پروردگارشان خواهد بود | و نه ترسی |

۶ عَلَیهِم وَلا هُم یَحزَنونَ ﴿۲۶۲﴾
| خواهند داشت | و نه غمگین می‌شوند. |

صفحه‌ی ۴۴ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

یا اَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا اَنْفِقوا مِمّا رَزَقْناکُمْ

ای مؤمنان! از آن‌چه خدا به شما روزی داده است، انفاق کنید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۴

اَنْفِقوا : انفاق کنید، ببخشید

اِنفاق*

خورشید دست و دل‌باز — آمد به آسمان باز
بخشید نور و گرما — شد صبح مردم آغاز

گل داد هر گلستان — پر میوه گشت بُستان
بخشندگی بیاموز — از شاخه‌ی درختان

ما مثل آفتابیم — با گرمی و درخشش
مثل درخت، در باغ — شادان، ز لطف و بخشش

آری خدای یکتا — بر ما پیام دارد
این کار خوب و زیبا — اِنفاق نام دارد

علیرضا علیزاده

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

* به نقل از کتاب آموزش قرآن (۴) اداره کل پرورشی بنیاد شهید انقلاب اسلامی

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات درس، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ اَلَّذینَ : ☐ کسی که ☐ کسانی که

۲ـ یُنْفِقونَ : ☐ انفاق می‌کنید ☐ انفاق می‌کنند

۳ـ حَبَّة، حَبّ : ☐ دانه ☐ گیاه

۴ـ سَبْع : ☐ هفت ☐ صد

تمرین سوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ اِنَّ اللّٰهَ فالِقُ الْحَبِّ وَ النَّوىٰ

قطعاً ... شکافنده‌ی ... و هسته است.

سوره‌ی اَنعام، آیه‌ی ۹۵

۲ـ اَللّٰهُ الَّذی خَلَقَ سَبْعَ سَماواتٍ

... کسی است که خلق کرد ... آسمان را

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۱۲

۳ـ اَلَّذینَ یُقیمونَ الصَّلاةَ وَ مِمّا رَزَقْناهُمْ یُنْفِقونَ ۳

... به‌پا می‌دارند ... را و از آن‌چه به آن‌ها روزی دادیم ...

سوره‌ی اَنفال

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین سوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

در حدیثی از حضرت فاطمه سلام‌الله علیها آمده است:

من خواندن قرآن، نگاه کردن به چهره‌ی رسول خدا

و اِنفاق در راه خدا را بسیار دوست دارم. *

تمرین اول

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی اَعلیٰ را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- وَ الْمُقیمِی الصَّلاةِ وَ مِمّا رَزَقْناهُمْ یُنْفِقونَ ۳۵ — سوره‌ی حَجّ

۲- لَنْ تَنالُوا الْبِرَّ حَتّیٰ تُنْفِقوا مِمّا تُحِبّونَ ۹۲ — سوره‌ی آلِ‌عِمران

۳- یا اَیُّهَاالَّذینَ آمَنوا اَنْفِقوا مِنْ طَیِّباتِ ما کَسَبْتُمْ ۲۶۷ — سوره‌ی بقره

۴- وَ ما اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَهُوَ یُخْلِفُهُ وَ هُوَ خَیْرُالرّازِقینَ ۳۹ — سوره‌ی سَبَأ

خانه‌های نورانی

آیات ۲۶۱ و ۲۶۲ سوره‌ی بَقَره را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب وَقایعُ‌الاَیّام، جلد صیام، ص ۲۹۵

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۷۰ تا ۷۳ سوره‌ی اَحزاب

سوره‌ی اَحزاب

۱ یٰۤاَیُّهَاالَّذینَ آمَنُوا اِتَّقُواالله وَقولوا قَولًا سَدیدًا ﴿۷۰﴾

۲ یُصلِح لَکُم اَعمالَکُم وَیَغفِرلَکُم ذُنوبَکُم ط

۳ وَمَن یُطِعِ الله وَرَسولَهٗ فَقَد فازَ فَوزًا عَظیمًا ﴿۷۱﴾

۴ اِنّاعَرَضنَاالاَمانَةَ عَلَی السَّمٰوٰتِ وَالاَرضِ وَالجِبالِ

۵ فَاَبَینَ اَن یَحمِلنَها وَاَشفَقنَ مِنها وَحَمَلَهَاالاِنسانُ ز

۶ اِنَّهٗ کانَ ظَلومًا جَهولًا ﴿۷۲﴾ لِیُعَذِّبَ اللهُ المُنٰفِقینَ

۷ وَالمُنٰفِقٰتِ وَالمُشرِکینَ وَالمُشرِکٰتِ وَیَتوبَ اللهُ

۸ عَلَی المُؤمِنینَ وَالمُؤمِنٰتِ ج وَکانَ اللهُ غَفورًا رَحیمًا ﴿۷۳﴾

صفحه‌ی ۴۲۷ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱۱۲ تا ۱۱۵ سوره‌ی هود

سوره‌ی هود

۱ فَاستَقِم كَما اُمِرتَ وَمَن تابَ مَعَكَ وَلا تَطغَوا

| پس ایستادگی کن؛ | چنان که امر شده‌ای؛ | و هرکه با تو، توبه کرده نیز چنین کند | و سرکشی نکنید |

۲ اِنَّهُ بِما تَعمَلونَ بَصيرٌ ﴿۱۱۲﴾ وَلا تَركَنوا اِلَى الَّذينَ

| زیرا خداوند، کارهایی را که انجام می‌دهید می‌بیند. | و تکیه نکنید به کسانی که،

۳ ظَلَموا فَتَمَسَّكُمُ النّارُ وَما لَكُم مِن دونِ اللّهِ

ستم کرده‌اند، | وگرنه آتش جهنم به شما می‌رسد، | و (در آنجا) غیر از خدا، ندارید شما

۴ مِن اَولِيآءَ ثُمَّ لا تُنصَرونَ ﴿۱۱۳﴾ وَ اَقِمِ الصَّلوٰةَ

هیچ حامی و سرپرستی، | و (در برابر عذابِ خدا) یاری نخواهید شد. | و نماز را برپا دار،

۵ طَرَفَيِ النَّهارِ وَ زُلَفًا مِنَ الَّيلِ ۚ اِنَّ الحَسَنٰتِ

| در دو طرفِ روز | و در آغازِ شب. | زیرا به راستی، خوبی‌ها

۶ يُذهِبنَ السَّيِّاٰتِ ۚ ذٰلِكَ ذِكرىٰ لِلذّٰكِرينَ ﴿۱۱۴﴾

بدی‌ها را از بین می‌برد. | این یادآوری، برای کسانی است که عبرت می‌گیرند.

۷ وَاصبِر فَاِنَّ اللّهَ لا يُضيعُ اَجرَ المُحسِنينَ ﴿۱۱۵﴾

| و صبر کن | زیرا قطعاً خداوند، پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.

صفحه‌ی ۲۳۴ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

اِنَّ الْحَسَناتِ یُذْهِبْنَ السَّیِّئاتِ

کارهای خوب، کارهای بد را از بین می‌برد.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۱۱۴

حَسَنات : ...

سَیِّئات : ...

حَسَنَة : ...

سَیِّئَة : ...

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْها سوره‌ی نَمل، آیه‌ی ۸۹

هرکس کار خوبی انجام دهد، پس بهتر از آن به او پاداش داده می‌شود.

۲ـ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ آمَنّا بِهِ وَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْنا سوره‌ی مُلک، آیه‌ی ۲۹

بگو او خدای بخشنده است، ایمان آوردیم به او و بر او توکل کردیم.

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ آمَنّا : ☐ ایمان می‌آوریم ☐ ایمان آوردیم ۲ـ حَسَنَة : ☐ کار خوب، خوب ☐ کار بد، بد

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ وَ لا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ سوره‌ی فُصِّلَت، آیه‌ی ۳۴

و مساوی نیست ... با کار بد.

۲ـ قُلْ آمَنّا بِاللّٰهِ وَ ما أُنْزِلَ عَلَيْنا وَ ما أُنْزِلَ عَلىٰ إِبْراهيمَ سوره‌ی آلِ‌عِمران، آیه‌ی ۸۴

... ... به ... و به آن‌چه نازل شد بر ما و به آن‌چه نازل شد بر حضرت ...

حفظ قرآن

سطر اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

ای علی! برترین سخن، قرآن است.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۳ سوره‌ی اَعلیٰ را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- فَأُولٰئِكَ يُبَدِّلُ اللّٰهُ سَيِّئاتِهِمْ حَسَناتٍ — سوره‌ی فُرقان، آیه‌ی ۷۰

۲- اِدْفَعْ بِالَّتي هِيَ اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ — سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۹۶

۳- لِلَّذينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنىٰ وَ زِيادَةٌ — سوره‌ی یونُس، آیه‌ی ۲۶

۴- ما اَصابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ

وَ ما اَصابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ — سوره‌ی نِساء، آیه‌ی ۷۹

حفظ قرآن

جمله‌ی دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

خانه‌های نورانی

آیات ۱۱۲ تا ۱۱۵ سوره‌ی هود را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب تفسیر اَبوالفُتوح، ج ۲، ص ۳۹۴

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۴۶ تا ۵۰ سوره‌ی سَبَأ

سوره‌ی سَبَأ

۱ قُل اِنَّما اَعِظُکُم بِواحِدَةٍ ز اَن تَقوموا لِلّٰهِ مَثنیٰ

۲ وَفُرادیٰ ثُمَّ تَتَفَکَّروا ما بِصاحِبِکُم مِن جِنَّةٍ ج

۳ اِن هُوَ اِلّا نَذیرٌ لَکُم بَینَ یَدَی عَذابٍ شَدیدٍ ﴿۴۶﴾

۴ قُل ما سَاَلتُکُم مِن اَجرٍ فَهُوَ لَکُم ز اِن اَجرِیَ اِلّا عَلَی اللّٰهِ ز

۵ وَهُوَ عَلیٰ کُلِّ شَیءٍ شَهیدٌ ﴿۴۷﴾ قُل اِنَّ رَبّی یَقذِفُ بِالحَقِّ

۶ عَلّامُ الغُیوبِ ﴿۴۸﴾ قُل جآءَ الحَقُّ وَما یُبدِئُ الباطِلُ

۷ وَما یُعیدُ ﴿۴۹﴾ قُل اِن ضَلَلتُ فَاِنَّما اَضِلُّ عَلیٰ نَفسی ز

۸ وَاِنِ اهتَدَیتُ فَبِما یوحی اِلَیَّ رَبّی ج اِنَّهٗ سَمیعٌ قَریبٌ ﴿۵۰﴾

صفحه‌های ۴۳۳ و ۴۳۴ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی مُلک

سوره‌ی مُلک

۱ بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ
به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲ تَبٰرَكَ الَّذی بِیَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلىٰ كُلِّ شَیءٍ قَدیرٌ ﴿۱﴾
پربرکت است خدایی که حکومت به دست اوست | و او بر هرچیزی تواناست.

۳ اَلَّذی خَلَقَ الْمَوتَ وَالْحَیوٰةَ لِیَبْلُوَكُمْ اَیُّكُمْ
همان کسی که مرگ و زندگی را آفرید | تا امتحانتان کند | که کدامتان

۴ اَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزیزُ الْغَفورُ ﴿۲﴾ اَلَّذی خَلَقَ سَبعَ
نیکوکارترید. | و او پیروز و آمرزنده است. | همان کسی که آفرید هفت

۵ سَمٰوٰتٍ طِباقًا ۖ ما تَرىٰ فی خَلْقِ الرَّحمٰنِ مِن تَفٰوُتٍ ۖ
آسمان را به صورت طبقه طبقه | در آفرینشِ خدای بخشنده، هیچ‌گونه بی‌نظمی نمی‌بینی.

۶ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَل تَرىٰ مِن فُطورٍ ﴿۳﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ
پس چشم برگردان؛ | آیا ایرادی مشاهده می‌کنی؟ | سپس چشم برگردان

۷ كَرَّتَینِ یَنْقَلِبْ اِلَیكَ الْبَصَرُ خاسِئًا وَهُوَ حَسیرٌ ﴿۴﴾
و دوباره بنگر؛ | تا بالاخره، نگاهت خسته و ناتوان، به سویت برگردد، | درحالی که درمانده است.

۸ وَلَقَد زَیَّنَّا السَّمآءَ الدُّنیا بِمَصابیحَ وَجَعَلْنٰها
در حقیقت، ما آسمانِ دنیا را تزئین کردیم | با چراغ‌هایی از ستارگان. | و قرار دادیم

۹ رُجومًا لِلشَّیٰطینِ ۖ وَاَعْتَدْنا لَهُم عَذابَ السَّعیرِ ﴿۵﴾
آنها را وسیلهٔ راندنِ شیاطین. | و البته برای آنها آتشِ سوزان آماده کرده‌ایم.

صفحه‌ی ۵۶۲ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

وَ قُلْ لَهُما قَوْلًا كَريمًا ﴿۲۳﴾

با پدر و مادر خود، با مهربانی و ادب صحبت کن.

سوره‌ی اِسراء

درباره‌ی ارتباط این تصویر با پیام قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

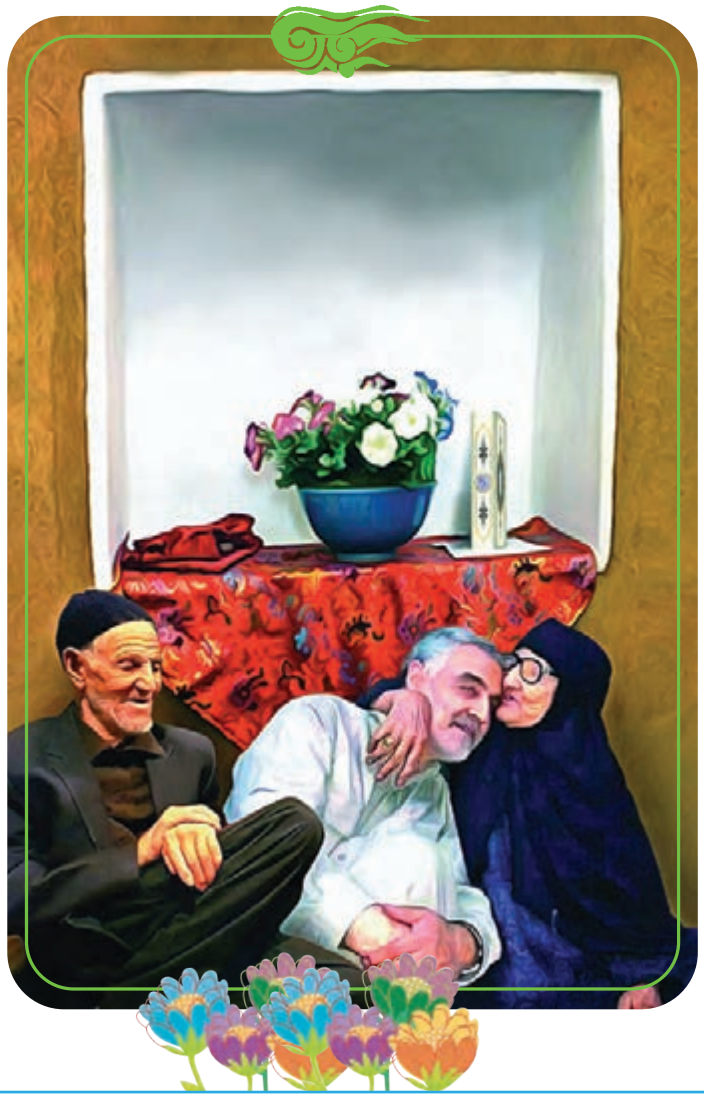

جلسه‌ی دوم

قاعده وقف «ـَـ ی»

در حالت وقف، صدای «ـَـ ی» را به صورت «آ» می‌خوانیم، مانند : ـَـ ی ← یٰ

طُوًی ← طُویٰ　　مُصَلًّی ← مُصَلّیٰ

هُدًی ← هُدیٰ　　مُسَمًّی ← مُسَمّیٰ

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف برپایان هر جمله بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱ـ وَ الَّذینَ اهْتَدَوْا زادَهُمْ هُدًی

و کسانی که هدایت شده‌اند (خدا) به هدایت آن‌ها می‌افزاید.　　سوره‌ی محمّد (ص)، آیه‌ی ۱۷

۲ـ ما خَلَقَ اللّٰهُ السَّماواتِ وَ الْاَرْضَ وَ ما بَیْنَهُما اِلّا بِالْحَقِّ وَ اَجَلٍ مُسَمًّی

خلق نکرد　خدا　آسمان‌ها　و　زمین　و　آن‌چه را که میان آن دو است، مگر به حق و برای زمانی معیّن.　سوره‌ی روم، آیه‌ی ۸

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ هُدًی، هُدیٰ : ☐ هدایت　☐ هدایت‌گر　　۲ـ اَجَل : ☐ شتاب　☐ زمان

۳ـ مُسَمًّی : ☐ طولانی　☐ معیّن

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ هٰذا بَیانٌ لِلنّاسِ وَ هُدًی وَ مَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقینَ ۱۳۸

این (قرآن) پیامی روشن برای مردم است و ... و پندی　برای　....　　سوره‌ی آلِ‌عمران

۲ـ ما خَلَقْنَا السَّماواتِ وَالْاَرْضَ وَ ما بَیْنَهُما اِلّا بِالْحَقِّ وَ اَجَلٍ مُسَمًّی

خلق نکردیم　آسمان‌ها　و　...　و آن‌چه را بین آن دو است، ... به ... و برای　...　...　.　　سوره‌ی اَحقاف، آیه‌ی ۳

جلسه‌ی سوم

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام:

کتاب خدا را بیاموزید که بهترین سخن و گویاترین پند است.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۹ سوره‌ی اَعلیٰ را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید.

۱ـ قالوا ما هٰذا اِلّا سِحْرٌ مُفْتَرًی — سوره‌ی قَصَص، آیه‌ی ۳۶

۲ـ وَ یُؤَخِّرْکُمْ اِلیٰ اَجَلٍ مُسَمًّی — سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۱۰

۳ـ اَیَحْسَبُ الْاِنْسانُ اَنْ یُتْرَکَ سُدًی ﴿۳۶﴾ — سوره‌ی قیامَة

۴ـ وَ اتَّخِذوا مِنْ مَقامِ اِبْراهیمَ مُصَلًّی — سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۵

خانه‌های نورانی

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی مُلک را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب نهج‌البلاغه، خطبه‌ی ۱۱۰

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۶ تا ۱۰ سوره‌ی مُلک

سوره‌ی مُلک

۱ وَلِلَّذينَ كَفَروا بِرَبِّهِم عَذابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئسَ المَصيرُ ﴿٦﴾

۲ إِذا أُلقوا فيها سَمِعوا لَها شَهيقًا وَهِيَ تَفورُ ﴿٧﴾ تَكادُ تَمَيَّزُ

۳ مِنَ الغَيظِ ۖ كُلَّما أُلقِيَ فيها فَوجٌ سَأَلَهُم خَزَنَتُها

۴ أَلَم يَأتِكُم نَذيرٌ ﴿٨﴾ قالوا بَلىٰ قَد جاءَنا نَذيرٌ فَكَذَّبنا

۵ وَقُلنا ما نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيءٍ إِن أَنتُم إِلّا فى ضَلٰلٍ كَبيرٍ ﴿٩﴾

۶ وَقالوا لَو كُنّا نَسمَعُ أَو نَعقِلُ ما كُنّا فى أَصحٰبِ السَّعيرِ ﴿١٠﴾

صفحه‌ی ۵۶۲ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۳۸ تا ۴۱ سوره‌ی آلِ‌عِمران

سوره‌ی آلِ‌عِمران

۱ هُنالِكَ دَعا زَكَرِيّا رَبَّهُ ۙ قالَ رَبِّ هَب لي
| اینجا بود که زکریّا به درگاهِ پروردگارش دعا کرد | و گفت: پروردگارا، به من ببخش،

۲ مِن لَدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ اِنَّكَ سَميعُ الدُّعاءِ ﴿۳۸﴾
| از جانبِ خود، نسلی پاکیزه و پسندیده، | زیرا تو شنونده‌ی دعا هستی.

۳ فَنادَتهُ المَلٰئِكَةُ وَهُوَ قائِمٌ يُصَلّي فِي المِحرابِ
| آنگاه فرشتگان به او گفتند: | در حالی که او ایستاده بود و در محراب، نماز می‌خواند،

۴ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحيىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ
| که خدا، به فرزندی به نام یحیی، مژده‌ات می‌دهد | که کلمه‌ی خاصّ الهی، یعنی عیسی را تأیید می‌کند

۵ وَسَيِّدًا وَحَصورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصّٰلِحينَ ﴿۳۹﴾ قالَ رَبِّ
| و بزرگوار | و خویشتن‌دار | و پیامبری از شایستگان است. | زکریّا گفت: خدایا،

۶ اَنّىٰ يَكونُ لي غُلٰمٌ وَقَد بَلَغَنِيَ الكِبَرُ وَامرَاَتي عاقِرٌ ۖ
| چطور ممکن است پسری داشته باشم | در حالی‌که پیرم | و همسرم نازا است؟

۷ قالَ كَذٰلِكَ ۙ اللّٰهُ يَفعَلُ ما يَشاۤءُ ﴿۴۰﴾ قالَ رَبِّ اجعَل لي
| فرشته گفت: چنین است؛ | که خدا هرچه بخواهد، انجام می‌دهد. | گفت: خدایا، قرار بده برای من

۸ آيَةً ۖ قالَ آيَتُكَ اَلّا تُكَلِّمَ النّاسَ ثَلٰثَةَ اَيّامٍ اِلّا رَمزًا ۗ
| نشانه‌ای | فرمود: نشانه‌ی تو | این است که سه روز نمی‌توانی با مردم سخن بگویی، | مگر با اشاره.

۹ وَاذكُر رَبَّكَ كَثيرًا وَسَبِّح بِالعَشِيِّ وَالاِبكارِ ﴿۴۱﴾
| و پروردگارت را بسیار یاد کن | و صبح و شام او را تسبیح بگو.

صفحه‌ی ۵۵ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

حضرت زکریّا و یحییٰ علیهما السّلام

لب‌های حضرت زکریّا علیه‌السّلام آهسته تکان می‌خورد و قطره‌های اشک آرام بر گونه‌های او می‌لغزید. صدایی مانند آه فضای محراب را پر کرد: خدایا، فرزندی از من باقی نمانده و عمرم رو به پایان است. اکنون بیش از همه وقت احساس می‌کنم باید امانت پیامبری را به کسی بسپارم. خدایا، تو همانی که برای مریم از بهشت روزی می‌فرستی! در بهار میوه‌ی پاییزی! در تابستان میوه‌ی زمستانی! تو همانی که چشم حضرت ابراهیم را در کهن‌سالی به حضرت اسماعیل و اسحاق روشن کردی. خدایا، به من نیز جانشینی شایسته و نیکو عطا کن!

نسیم ملایمی چهره‌ی حضرت زکریّا علیه‌السّلام را نوازش کرد، نور خیره‌کننده‌ای بر او تابید و صدای صمیمی و گرمی در فضای محراب پیچید: «ای زکریّا ــ اَنَّ اللّٰهَ یُبَشِّرُكَ بِیَحْیٰی ...ــ خدا تو را به فرزندی بشارت می‌دهد که نامش یحییٰ است. او کودکی است خوب که با پدر و مادرش مهربان و خوش‌رفتار است، به کسی زور نمی‌گوید، خدا را نافرمانی نمی‌کند و پیامبر خدا خواهد بود.» این صدا، صدای آشنای فرشته‌ی وحی بود.

❊ ❊ ❊

نماز شامگاه که تمام شد، حضرت زکریّا علیه‌السّلام برخاست و رو به جمعیت ایستاد و مثل هر روز خواست برای مؤمنان سخن بگوید، ولی نتوانست. با خود اندیشید: فرشته‌ی الهی گفته است که نشانه‌ی این معجزه که من صاحب فرزند خواهم شد، آن است که من تا سه روز نمی‌توانم سخن بگویم. شادی عجیبی در دل زکریّا افتاد. در دل با خدا نجوا کرد: «خدای مهربانِ من! دل به تو سپرده‌ام. آن وعده‌ای که تو می‌دهی، بی‌شک انجام خواهد شد!» آن‌گاه حضرت زکریّا با اشاره به مردم فهماند که بروند و صبح و شب عبادت کنند.

❊ ❊ ❊

حضرت یحییٰ علیه‌السّلام در آغوش پدر می‌خندید. حضرت زکریّا خم شد و گلوی یحییٰ را بوسید و زیر لب گفت : بوی بهشت می‌دهد.

همسر زکریّا با دستان لرزان خود یحییٰ را از پدر گرفت. یحییٰ در آغوش مادر شیر می‌خورد و با دستان کوچک خود، چروک‌های دست او را نوازش می‌کرد. حضرت زکریّا چشم به یحییٰ دوخت و آرام گفت : او پس از من پیامبر خداست، در کودکی به‌مقام پیامبری می‌رسد و در بزرگسالی حضرت عیسی علیه‌السّلام را یاری می‌دهد.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اوّل را همراه با قرائت الگو بخوانید.

کار در کلاس تمرین دوم

با دقت در ترجمه‌ی آیات جلسه‌ی اول درس، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ آیَة : ☐ آیه، نشانه ☐ آیات، نشانه‌ها

۲ـ قَوْم : ☐ قوم، گروه ☐ اقوام، گروه‌ها

۳ـ عَشِیّ : ☐ صبح ☐ شب

کار در کلاس تمرین سوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ وَ سَبِّحْ بِالْعَشِیِّ وَ الْاِبکارِ ﴿۴۱﴾ سوره‌ی آلِ‌عمران

و خدا را تسبیح کن در ... و صبح.

۲ـ قالَ یا قَوْمِ اِتَّبِعُوا الْمُرْسَلینَ ﴿۲۰﴾ سوره‌ی یاسین

... ای ... من پیروی کنید از ... .

۳ـ اِنَّ فی ذٰلِکَ لَآیَةً لِقَوْمٍ یَتَفَکَّرونَ ﴿۱۳﴾ سوره‌ی جاثیه

قطعاً در آن ... ای برای ... ی که فکر می‌کنند، وجود دارد.

حفظ قرآن

جمله‌ی اول از تمرین سوم را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

هرکس قرآن سخنش باشد و مسجد خانه‌اش،

خداوند در بهشت خانه‌ای برای او بنا می‌کند.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی طارِق را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- فَاسْتَجَبْنا لَهُ وَ وَهَبْنا لَهُ يَحْيىٰ ۹۰ — سوره‌ی اَنبیاء

۲- كُلَّما دَخَلَ عَلَيْها زَكَرِيَّا الْمِحْرابَ وَجَدَ عِنْدَها رِزْقًا ۳۷ — سوره‌ی آلِ‌عِمران

۳- وَ زَكَرِيّا وَ يَحْيىٰ وَ عيسىٰ وَ اِلْياسَ كُلٌّ مِنَ الصّالِحينَ ۸۵ — سوره‌ی اَنعام

۴- وَ زَكَرِيّا اِذْ نادىٰ رَبَّهُ رَبِّ لاتَذَرْنى فَرْدًا وَ اَنْتَ خَيْرُ الْوارِثينَ ۸۹ — سوره‌ی اَنبیاء

خانه‌های نورانی

آیات ۳۸ تا ۴۱ سوره‌ی آلِ‌عِمران را به‌صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب اَمالی شیخ صدوق، ص ۴۰۵

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی یس

سوره ی یس

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

یٰسٓ ﴿۱﴾ وَالقُرآنِ الحَکیمِ ﴿۲﴾ اِنَّکَ لَمِنَ المُرسَلینَ ﴿۳﴾

عَلیٰ صِراطٍ مُستَقیمٍ ﴿۴﴾ تَنزیلَ العَزیزِ الرَّحیمِ ﴿۵﴾

لِتُنذِرَ قَومًا ما اُنذِرَ آبآؤُهُم فَهُم غٰفِلونَ ﴿۶﴾ لَقَد

حَقَّ القَولُ عَلیٰ اَکثَرِهِم فَهُم لا یُؤمِنونَ ﴿۷﴾ اِنّا جَعَلنا

فی اَعناقِهِم اَغلٰلًا فَهِیَ اِلَی الاَذقانِ فَهُم مُقمَحونَ ﴿۸﴾

وَ جَعَلنا مِن بَینِ اَیدیهِم سَدًّا وَ مِن خَلفِهِم سَدًّا

فَاَغشَینٰهُم فَهُم لا یُبصِرونَ ﴿۹﴾ وَسَوآءٌ عَلَیهِم ءَاَنذَرتَهُم

اَم لَم تُنذِرهُم لا یُؤمِنونَ ﴿۱۰﴾ اِنَّما تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّکرَ

وَ خَشِیَ الرَّحمٰنَ بِالغَیبِ فَبَشِّرهُ بِمَغفِرَةٍ وَ اَجرٍ کَریمٍ ﴿۱۱﴾

صفحه‌ی ۴۴۰ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۵۹ تا ۶۱ سوره‌ی نَمل

سوره‌ی نَمل

۱ قُلِ الحَمدُ لِلّٰهِ وَسَلٰمٌ عَلٰی عِبادِهِ الَّذینَ اصطَفیٰ ؕ

| بگو: ستایش برای خداست | و درود بر بندگانش که خدا آنها را برگزیده است. |

۲ ءآللّٰهُ خَیرٌ اَمّا یُشرِکونَ ﴿۵۹﴾ اَمَّن خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالاَرضَ

| آیا خدا بهتر است | یا آنچه شریکِ او قرار می‌دهند؟ | آیا بت‌ها بهترند یا خدایی که آسمان‌ها و زمین را آفرید؟ |

۳ وَاَنزَلَ لَکُم مِنَ السَّمآءِ مآءً فَاَنبَتنا بِهٖ حَدآئِقَ

| و برای شما فرستاد، | از آسمان آب باران را، | که به وسیله‌ی آن رویاندیم باغ‌هایی، |

۴ * اَإِلٰهٌ ذاتَ بَهجَةٍ ما کانَ لَکُم اَن تُنبِتوا شَجَرَها ؕ اَإِلٰهٌ* مَعَ اللّٰهِ ۚ

| شادی‌بخش. | و هرگز در توانِ شما نبود که درختانش را برویانید. | آیا معبودی با خداست؟ |

۵ بَل هُم قَومٌ یَعدِلونَ ﴿۶۰﴾ اَمَّن جَعَلَ الاَرضَ قَرارًا وَجَعَلَ

| نه؛ بلکه آنها گروهی منحرف هستند. | بت‌ها بهترند، یا خدا که زمین را محلّ آرامش قرار داد؟ | و پدید آورد، |

۶ خِلٰلَهآ اَنهٰرًا وَجَعَلَ لَها رَوٰسِیَ وَجَعَلَ بَینَ البَحرَینِ

| رودهایی بر روی زمین، | و برای آن، کوه‌هایی استوار قرار داد، | و میان دو دریا گذاشت، |

۷ حاجِزًا ؕ اَإِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ ۚ بَل اَکثَرُهُم لا یَعلَمونَ ﴿۶۱﴾

| فاصله‌ای. | آیا معبودی با خداست؟ | نه، بلکه بیشترشان نمی‌دانند. |

صفحه‌ی ۳۸۲ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

اَمَّنْ یُجیبُ الْمُضْطَرَّ اِذا دَعاهُ وَ یَکْشِفُ السّوءَ

چه کسی جز خدا، دعای انسان درمانده را می‌پذیرد و مشکل او را برطرف می‌کند؟

سوره‌ی نَمل، آیه‌ی ۶۲

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

این دعای قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

دعای قرآنی

رَبَّنا لا تُزِغْ قُلوبَنا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنا — پروردگارا بعد از آن که ما را هدایت کردی، دل‌های ما را از راه حق منحرف مگردان،

وَ هَبْ لَنا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً — و از نزد خود به ما رحمتی عطا کن.

اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهّابُ ﴿۸﴾ — که تو بسیار بخشنده هستی. — سوره‌ی آلِ عِمران

تمرین سوم

معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ اَنْتَ : ☐ من ☐ تو

۲ـ نا : ☐ ما ☐ شما

۳ـ خَيْر : ☐ بهتر، بهترین ☐ بدتر، بدترین

۴ـ قُلوب : ☐ قلوب، جان‌ها ☐ قلوب، دل‌ها

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ وَ اللّٰهُ خَيْرُ الرّازِقينَ ﴿۱۱﴾ — سوره‌ی جمعه

و ... ... روزی دهنده است.

۲ـ اَلا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلوبُ ﴿۲۸﴾ — سوره‌ی رعد

بدان با یاد ... آرامش می‌یابد ...

حفظ قرآن

دعای قرآنی را از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

قرآن را بیاموزید و آن‌را بسیار بخوانید.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۷ سوره‌ی طارِق را از بخش قرآن در تابستان همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و دعاهای قرآنی را بخوانید.

۱- رَبَّنـآ اَتْـمِـمْ لَـنا نـورَنا وَ اغْـفِـرْ لَـنا ﴿۸﴾ — سوره‌ی تحریم

۲- رَبَّنا وَ ابْعَثْ فـيـهِـمْ رَسـولًا مِـنْـهُـمْ يَـتْـلـو عَـلَـيْـهِـمْ آيـاتِـكَ ﴿۱۲۹﴾ — سوره‌ی بقره

۳- رَبَّنا عَـلَـيْـكَ تَـوَكَّـلْـنا وَ اِلَـيْـكَ اَنَـبْـنا وَ اِلَـيْـكَ الْـمَـصـيـرُ ﴿۴﴾ — سوره‌ی مُمتحنه

۴- يـا رَبِّ اِنَّ قَـوْمِـی اتَّـخَـذوا هٰـذَا الْـقُـرْآنَ مَـهْـجـورًا ﴿۳۰﴾ — سوره‌ی فُرقان

خانه‌های نورانی

آیات ۵۹ تا ۶۱ سوره‌ی نَمل را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب کَنزُالعُمّال، ج ۱، ص ۵۲۹

جلسه‌ی چهارم

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۶۲ تا ۶۴ سوره‌ی نَمل

سوره‌ی نَمل

١ اَمَّن يُجيبُ الـمُضطَرَّ اِذا دَعـاهُ وَيَكـشِفُ السّوٓءَ

٢ وَيَجعَلُكُم خُلَفـآءَ الاَرضِ ط اَءِلـٰهٌ مَعَ اللّٰهِ ج قَليلًا

٣ ما تَذَكَّرونَ ﴿٦٢﴾ اَمَّن يَهديكُم فى ظُلُمٰتِ الـبَرِّ وَالبَحرِ

٤ وَمَن يُرسِلُ الرِّيٰحَ بُشرًا بَينَ يَدَى رَحمَتِهٖ ط اَءِلـٰهٌ

٥ مَعَ اللّٰهِ ج تَعٰلَى اللّٰهُ عَمّا يُشرِكونَ ﴿٦٣﴾ اَمَّن يَبدَؤُا الخَلقَ

٦ ثُمَّ يُعيدُهٗ وَمَن يَرزُقُكُم مِنَ السَّمآءِ وَالاَرضِ ط

٧ اَءِلـٰهٌ مَعَ اللّٰهِ ج قُل هاتوا بُرهانَكُم اِن كُنتُم صٰدِقينَ ﴿٦٤﴾

صفحه‌های ۳۸۲ و ۳۸۳ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۵۹ تا ۶۲ سوره‌ی اَحزاب

سوره‌ی اَحزاب

۱ يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّاَزوٰاجِكَ وَبَنٰاتِكَ وَنِسٓاءِ الْمُؤْمِنِينَ

| ای پیامبر | بگو به همسرانت | و دخترانت | و همچنین به زنان مؤمن |

۲ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلٰابِيبِهِنَّ ذٰلِكَ اَدْنىٰٓ اَن يُعْرَفْنَ

| لباسی استفاده کنند که به‌خوبی آنها را بپوشاند. | تا با این کار به پاکدامنی شناخته شوند |

۳ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾ لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ الْمُنٰفِقُونَ

| و آزار نبینند. | و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است. | البته اگر منافقان، از کارِ خود دست نکشند، |

۴ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ

| و اگر کسانی که دل‌هایشان بیمار است، | و آشوبگرانِ شهر مدینه، از کار خود دست برندارند |

۵ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجٰاوِرُونَكَ فِيهَآ اِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

| تو را بر آنها مسلّط می‌کنیم | تا (شهر را ترک کنند و) فقط اندکی از آنها، در همسایگیِ تو در مدینه بمانند. |

۶ مَّلْعُونِينَ اَيْنَمَا ثُقِفُوٓا اُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ

| آنها لعنت‌شده‌اند. | هرکجا پیدا شوند، دستگیر می‌شوند | و به سختی کشته خواهند شد. | این روشِ خداست، |

۷ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

| که در میانِ گذشتگان نیز وجود داشت. | و در روشِ خدا، هرگز تغییری نخواهی یافت. |

صفحه‌ی ۴۲۶ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

پیام قرآنی

فَاللّٰهُ خَیْرٌ حافِظًا وَ هُوَ اَرْحَمُ الرّاحِمینَ

خدا بهترین نگه‌دارنده است و او از همه مهربان‌تر است.

سوره‌ی یوسُف، آیه‌ی ۶۴

چه خوب است این پیام قرآنی را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

آیه‌ی ۱۰ سوره‌ی نحل را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱ـ هُوَ الَّذی اَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً *

او کسی است که نازل کرد از آسمان آب را

۲ـ لَکُمْ مِنْهُ شَرابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فیهِ تُسیمونَ ۱۰

آبی که می‌نوشید و درختان و سبزه‌هایی که حیوانات خود را در آن‌ها به چرا می‌برید، از این آب است.

تمرین سوم

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی بالا، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱ـ هُوَ : ☐ تو ☐ او

۲ـ اَلَّذی : ☐ کسی که ☐ کسانی که

۳ـ اَنْزَلَ : ☐ نازل کرد ☐ نازل شد

۴ـ ماء : ☐ آسمان ☐ آب

تمرین چهارم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱ـ وَ اَنْزَلَ لَکُمْ مِنَ السَّماءِ ماءً

سوره‌ی نَمل، آیه‌ی ۶۰

و ... برای شما از ... را

۲ـ هُوَالَّذی اَنْزَلَ عَلَیْکَ الْکِتابَ

سوره‌ی آلِ‌عِمران، آیه‌ی ۷

... ... است که ... بر تو ... را

* این کلمه هنگام وقف به صورت «ماءْ» خوانده می‌شود.

جلسه‌ی سوم

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله:

فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا قرآن دل را زنده می‌کند و انسان را از گناه و کارهای زشت باز می‌دارد.*

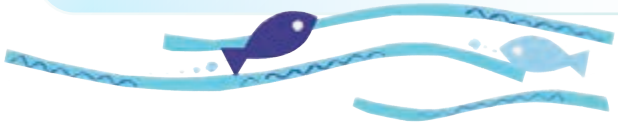

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول را به‌صورت جمله به جمله همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱ـ اَفَلا یَنْظُرونَ اِلَی الْاِبِلِ — کَیْفَ خُلِقَتْ — سوره‌ی غاشیه، آیه‌ی ۱۷

۲ـ قُلْ سیروا فِی الْاَرْضِ — فَانْظُروا — کَیْفَ کانَ عاقِبَةُ الْمُجْرِمینَ (۶۹) — سوره‌ی نمل

۳ـ فَانْظُرْ اِلی آثارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ — کَیْفَ یُحْیِی الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِها — سوره‌ی روم، آیه‌ی ۵۰

۴ـ اَفَلَمْ یَنْظُروا اِلَی السَّماءِ فَوْقَهُمْ — کَیْفَ بَنَیْناها وَ زَیَّنّاها — سوره‌ی قاف، آیه‌ی ۶

خانه‌های نورانی

آیات ۵۹ تا ۶۲ سوره‌ی اَحزاب را به صورت جمله به جمله شبیه قرائت الگو بخوان.

* کتاب کَنزُ العُمّال، ج ۲، ص ۲۹۱

جلسه‌ی چهارم

تمرین اول: جمله‌خوانی آیات ۵۶ تا ۵۸ سوره‌ی اَحزاب

سوره‌ی اَحزاب

۱ اِنَّ اللّٰهَ وَ مَلٰٓئِکَتَهٗ یُصَلّونَ عَلَی النَّبِیِّ ۚ

۲ یٰٓاَیُّهَا الَّذینَ آمَنوا صَلّوا عَلَیهِ وَسَلِّموا تَسلیمًا ﴿۵۶﴾

۳ اِنَّ الَّذینَ یُؤذونَ اللّٰهَ وَرَسولَهٗ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِی الدُّنیا

۴ وَالآخِرَةِ وَ اَعَدَّ لَهُم عَذابًا مُهینًا ﴿۵۷﴾ وَالَّذینَ

۵ یُؤذونَ الْمُؤمِنینَ وَالْمُؤمِنٰتِ بِغَیرِ مَا اکتَسَبوا

۶ فَقَدِ احتَمَلوا بُهتانًا وَ اِثمًا مُبینًا ﴿۵۸﴾

صفحه‌ی ۴۲۶ قرآن کامل

تمرین دوم: روان‌خوانی آیات همراه با قرائت الگو

درس آخر

قرآن در تابستان

دانش‌آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمات و جملات قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید.

در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، امّا یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی اللّٰه علیه وآله و اهل‌بیت علیهم السّلام درنظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیش‌تر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آن‌چه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های ***نَبَأ*** (ادامه)، ***عَبَس*** (ادامه)، ***غاشیه***، ***اَعلیٰ***، ***طارِق*** و هم‌چنین ***۶ پیام قرآنی*** و ***۶ حدیث نورانی*** (شعار هفته) خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه درنظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول : حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها
جلسه‌ی دوم : تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی (شعار هفته)

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به‌صورت بخش بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

یادآوری

۱ـ پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.
۲ـ آیات ۱ تا ۳۰ سوره‌ی نَبَأ را همراه با قرائت الگو بخوانید. (صفحه‌های ۹ و ۱۴ کتاب)

قرائت

آیات ۳۱ تا ۴۰ سوره‌ی نَبَأ را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره : خبر مهم

سوره‌ی نَبَأ

۱ اِنَّ لِلمُتَّقينَ مَفازًا ﴿۳۱﴾ حَدآئِقَ وَ اَعنابًا ﴿۳۲﴾ وَكَواعِبَ
۲ اَترابًا ﴿۳۳﴾ وَ كَأسًا دِهاقًا ﴿۳۴﴾ لا يَسمَعونَ فيها لَغوًا
۳ وَ لا كِذّابًا ﴿۳۵﴾ جَزآءً مِن رَبِّكَ عَطآءً حِسابًا ﴿۳۶﴾
۴ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الاَرضِ وَما بَينَهُمَا اَلرَّحمٰنِ لا يَملِكونَ
۵ مِنهُ خِطابًا ﴿۳۷﴾ يَومَ يَقومُ الرّوحُ وَ المَلٰئِكَةُ صَفًّا
۶ لا يَتَكَلَّمونَ اِلّا مَن اَذِنَ لَهُ الرَّحمٰنُ وَ قالَ صَوابًا ﴿۳۸﴾
۷ ذٰلِكَ اليَومُ الحَقُّ فَمَن شآءَ اِتَّخَذَ اِلىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿۳۹﴾
۸ اِنّا اَنذَرنٰكُم عَذابًا قَريبًا يَومَ يَنظُرُ المَرءُ
۹ ما قَدَّمَت يَداهُ وَ يَقولُ الكافِرُ يٰلَيتَني كُنتُ تُرٰبًا ﴿۴۰﴾

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحه‌ها را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

سقف محافظ (جوّ زمین)

وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا

و ما آسمان را برای زمین سقفی محافظ قرار دادیم.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۲

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حدیث نورانی

یاد خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السّلام :

دَوامُ الذِّکْرِ ، یُنیرُ الْقَلْبَ وَ الْفِکْرَ

همیشه به یاد خدا بودن، دل و اندیشه را روشن می‌کند.

غرر الحکم، ح ۵۱۴۴

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط حدیث نورانی و تصویر آن، با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی نَبَأ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این درس را از حفظ بخوانید.

یادآوری

۱ـ پیام قرآنی درس‌های سوم و پنجم را از حفظ بخوانید.
۲ـ آیات ۱ تا ۳۲ سوره‌ی عَبَس را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های سریع پاسخ) بخوانید. (صفحه‌های ۱۹ و ۲۴ کتاب)

قرائت

آیات ۳۳ تا ۴۲ سوره‌ی عَبَس را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره : چهره در هم کشید؛ اَخم کرد

سوره‌ی عَبَس

۱ فَاِذا جآءَتِ الصّآخَّةُ ﴿۳۳﴾ یَومَ یَفِرُّ المَرءُ مِن اَخیهِ ﴿۳۴﴾
۲ وَ اُمِّهِ وَ اَبیهِ ﴿۳۵﴾ وَ صاحِبَتِهِ وَ بَنیهِ ﴿۳۶﴾ لِکُلِّ امرِئٍ
۳ مِنهُم یَومَئِذٍ شَأنٌ یُغنیهِ ﴿۳۷﴾ وُجوهٌ یَومَئِذٍ مُسفِرَةٌ ﴿۳۸﴾
۴ ضاحِکَةٌ مُستَبشِرَةٌ ﴿۳۹﴾ وَ وُجوهٌ یَومَئِذٍ عَلَیها غَبَرَةٌ ﴿۴۰﴾
۵ تَرهَقُها قَتَرَةٌ ﴿۴۱﴾ اُولٰٓئِکَ هُمُ الکَفَرَةُ الفَجَرَةُ ﴿۴۲﴾

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحه‌ها را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

غذای خوب، کار خوب

كُلوا مِنَ الطَّيِّباتِ وَ اعْمَلوا صالِحًا

از غذاهای پاکیزه بخورید و کارهای خوب انجام دهید.

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۵۱

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حدیث نورانی

مانع خیر

امیرالمؤمنین امام علی علیه السّلام :

اَلْاِسْرافُ يُفْنِي الْجَزيلَ

اسراف و زیاده‌روی، نعمت و لطف الهی را از بین می‌برد.

من لا یحضره الفقیه ، ج ۲، ص ۶۴ ، ح ۱۷۲۰

گفت‌وگو

با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی عَبَس، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

یادآوری

پیام قرآنی درس‌های ششم و هفتم را از حفظ بخوانید.

قرائت

سوره‌ی تَکویر را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید. (صفحه‌های ۳۰ و ۳۵ کتاب)

معنی نام سوره : درهم پیچیدن

آیه‌ی ۲

آیه‌ی ۶

آیه‌ی ۱۹

آیه‌ی ۵

آیه‌ی ۷

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی تَکویر را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۲۸ و ۲۹ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحه‌ها را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

کلام برتر

وَ کَلِمَةُ اللّٰهِ هِیَ الْعُلْیا

کلام خدا، بالاترین کلام است.

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۴۰

حدیث نورانی

حفظ قرآن

امام جعفرصادق علیه السّلام :

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنا تَوْفیقَ تِلاوَتِهی وَ حِفْظَ آیاتِهی

بارالـها ! شایستگی تلاوت قرآن و حفظ آیات آن را روزی ما کن.

اصول کافی، ج ۲ ، ص ۵۷۳

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی تَکویر، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

قرائت

سوره‌ی غاشیه را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید. **معنی نام سوره :** فراگیرنده و پوشاننده

سوره ی غاشِیَه

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

هَل اَتٰىكَ حَديثُ الغاشِيَةِ ﴿١﴾ وُجوهٌ يَومَئِذٍ خاشِعَةٌ ﴿٢﴾
عامِلَةٌ ناصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصلىٰ نارًا حامِيَةً ﴿٤﴾ تُسقىٰ مِن عَينٍ
آنِيَةٍ ﴿٥﴾ لَيسَ لَهُم طَعامٌ اِلّا مِن ضَريعٍ ﴿٦﴾ لا يُسمِنُ
وَلا يُغني مِن جوعٍ ﴿٧﴾ وُجوهٌ يَومَئِذٍ ناعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِسَعيِها
راضِيَةٌ ﴿٩﴾ فى جَنَّةٍ عالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لاتَسمَعُ فيها لاغِيَةً ﴿١١﴾
فيها عَينٌ جارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فيها سُرُرٌ مَرفوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَاَكوابٌ
مَوضوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمارِقُ مَصفوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَ زَرابِيُّ مَبثوثَةٌ
﴿١٦﴾ اَفَلا يَنظُرونَ اِلَى الاِبِلِ كَيفَ خُلِقَت ﴿١٧﴾
وَ اِلَى السَّمآءِ كَيفَ رُفِعَت ﴿١٨﴾ وَ اِلَى الجِبالِ كَيفَ
نُصِبَت ﴿١٩﴾ وَ اِلَى الاَرضِ كَيفَ سُطِحَت ﴿٢٠﴾ فَذَكِّر
اِنَّما اَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَستَ عَلَيهِم بِمُصَيطِرٍ ﴿٢٢﴾
اِلّا مَن تَوَلّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ العَذابَ الاَكبَرَ
﴿٢٤﴾ اِنَّ اِلَينا اِيابَهُم ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَينا حِسابَهُم ﴿٢٦﴾

آیه‌ی ۱۷

آیه‌ی ۱۸

آیه‌ی ۱۹

آیه‌ی ۲۰

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی غاشِیَه را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۳۳، ۳۴، ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحه‌ها را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

آداب خواندن قرآن

اَ فَلا یَتَدَبَّرونَ الْقُرْآنَ

آیا در آیات قرآن تدبّر و اندیشه نمی‌کنید؟

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۸۲ / سوره‌ی محمد، آیه‌ی ۲۴

گفت‌وگو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حدیث نورانی

یاری از قرآن

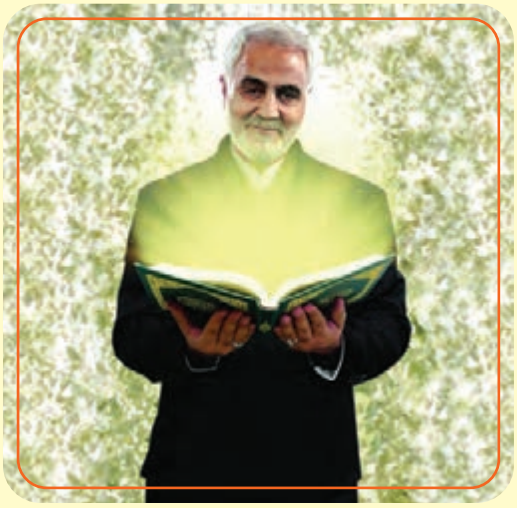

حضرت محمد صَلّی اللّهُ علیه و آله :

اِقْرَئُوا الْقُرْآنَ وَ اسْتَظْهِروهُ

قرآن را بخوانید و از آن یاری بجویید.

مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۳۵۵، ح ۳۷۶۶

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۶ سوره‌ی غاشِیَه، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

قرائت

سوره‌ی اَعلیٰ را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.

معنی نام سوره : (خداوندِ) دارای عالی‌ترین مقام

سوره‌ی اَعلیٰ

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

سَبِّحِ اسمَ رَبِّكَ الاَعلَی ﴿۱﴾ اَلَّذی خَلَقَ فَسَوّیٰ ﴿۲﴾

وَالَّذی قَدَّرَ فَهَدیٰ ﴿۳﴾ وَالَّذی اَخرَجَ المَرعیٰ ﴿۴﴾

فَجَعَلَهُ غُثآءً اَحویٰ ﴿۵﴾ سَنُقرِئُكَ فَلا تَنسیٰ ﴿۶﴾

اِلّا ما شآءَ اللّٰهُ ۚ اِنَّهُ یَعلَمُ الجَهرَ وَ ما یَخفیٰ ﴿۷﴾

وَنُیَسِّرُكَ لِلیُسریٰ ﴿۸﴾ فَذَكِّر اِن نَفَعَتِ الذِّكریٰ ﴿۹﴾

سَیَذَّكَّرُ مَن یَخشیٰ ﴿۱۰﴾ وَ یَتَجَنَّبُهَا الاَشقَی ﴿۱۱﴾

اَلَّذی یَصلَی النّارَ الكُبریٰ ﴿۱۲﴾ ثُمَّ لا یَموتُ فیها

وَلا یَحیٰی ﴿۱۳﴾ قَد اَفلَحَ مَن تَزَكّیٰ ﴿۱۴﴾ وَذَكَرَ اسمَ

رَبِّهِ فَصَلّیٰ ﴿۱۵﴾ بَل تُؤثِرونَ الحَیوٰةَ الدُّنیا ﴿۱۶﴾ وَالآخِرَةُ

خَیرٌ وَاَبقیٰ ﴿۱۷﴾ اِنَّ هٰذا لَفِی الصُّحُفِ الاولیٰ ﴿۱۸﴾

صُحُفِ اِبرٰهیمَ وَموسیٰ ﴿۱۹﴾

پژوهش

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی اَعلیٰ را می‌دانید؟

پیام قرآنی

راز موفقیت

وَ ما تَوْفیقی اِلّا بِاللّٰهِ

همه‌ی موفقیت من از سوی خداست.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۸۸

گفت‌وگو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حدیث نورانی

ادب

امیرالمؤمنین امام علی علیه السّلام :

اَفْضَلُ الشَّرَفِ، اَلْاَدَبُ

بهترین ارزش، ادب است.

بحارالانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۱، ح ۳۵

از خدا جوییم توفیق ادب بی ادب محروم ماند از لطف رب

مولوی

گفت‌وگو

با توجه به این بیت از مولوی، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی اَعلیٰ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

قرائت

سوره‌ی طارِق را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.

معنی نام سوره : کوبنده، ستاره‌ی درخشان، ستاره‌ی صبح

سوره‌ی طارِق

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ

وَالسَّمآءِ وَالطّارِقِ ﴿۱﴾ وَما اَدرٰىكَ مَاالطّارِقُ ﴿۲﴾

اَلنَّجمُ الثّاقِبُ ﴿۳﴾ اِن كُلُّ نَفسٍ لَمّا عَلَيها حافِظٌ ﴿۴﴾

فَليَنظُرِ الاِنسانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿۵﴾ خُلِقَ مِن مّآءٍ دافِقٍ ﴿۶﴾

يَخرُجُ مِن بَينِ الصُّلبِ وَالتَّرآئِبِ ﴿۷﴾ اِنَّهٗ عَلىٰ رَجعِهٖ

لَقادِرٌ ﴿۸﴾ يَومَ تُبلَى السَّرآئِرُ ﴿۹﴾ فَمالَهٗ مِن قُوَّةٍ وَّلا ناصِرٍ

﴿۱۰﴾ وَالسَّمآءِ ذاتِ الرَّجعِ ﴿۱۱﴾ وَالاَرضِ ذاتِ الصَّدعِ ﴿۱۲﴾

اِنَّهٗ لَقَولٌ فَصلٌ ﴿۱۳﴾ وَما هُوَ بِالهَزلِ ﴿۱۴﴾ اِنَّهُم يَكيدونَ

كَيدًا ﴿۱۵﴾ وَاَكيدُ كَيدًا ﴿۱۶﴾ فَمَهِّلِ الكٰفِرينَ

اَمهِلهُم رُوَيدًا ﴿۱۷﴾

پژوهش

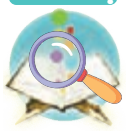

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی طارِق را می‌دانید؟

پیام قرآنی

گردش کُرات

وَ کُلٌّ فی فَلَکٍ یَسْبَحونَ

و خورشید و ماه هریک بر مداری معیّن درحال حرکت هستند.

سوره‌ی یس، آیه‌ی ۴۰

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حدیث نورانی

دوستی با خردمندان

امیرالمؤمنین امام علی علیه السّلام :

صاحِبِ الْعُقَلاءَ وَ جالِسِ الْعُلَماءَ

با خردمندان هم سخن و با دانشمندان همنشین باش.

غرر الحکم، ص ۴۲۰

تو اول بگو با کیان زیستی — من آن گه بگویم که تو کیستی

گلستان سعدی

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی طارِق، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا چهارم ابتدایی

	کلمه/درس/پایه	معنا
الف	آخِرَة ۳/۲	آخرت
	آمَنّا ۴/۱۰	ایمان آوردیم
	آیَة ۴/۱۲	آیه، نشانه
	اِبْکار ۴/۱۲	صبح
	اَجْر ۳/۲	پاداش
	اَجَل ۴/۱۱	زمان
	اِحْسان ۲/۱۱	کار خوب، نیکی
	اَطیعوا ۴/۳	اطاعت کنید
	اَکْبَر ۳/۱	بزرگ‌تر
	اَلَّذی ۴/۱۴	کسی که
	اَلَّذینَ ۴/۹	کسانی که
	اَللّٰه ۴/۶	خدا
	اِله ۳/۱	خدا، معبود
	اَنْتَ ۴/۱۳	تو
	اَنْزَلَ ۴/۱۴	نازل کرد، فروفرستاد
	اَنْفِقوا ۴/۹	انفاق کنید، ببخشید
ب	بَصیر ۳/۷	بینا
	بُنَیَّ ۲/۵	فرزندم
	بَیان ۲/۷	پیام
ت	تَقَبَّل ۴/۶	قبول کن، بپذیر
ج	جَزاء ۲/۱۱	پاداش
ح	حَبَّة، حَبّ ۴/۹	دانه
	حَبْل ۴/۵	ریسمان
	حِساب ۴/۱	حساب، قیامت
	حَسَنَة ۳/۳	کارخوب، خوب، خیر و خوبی
	حَمْد ۳/۲	سپاس و ستایش
	حَیّ ۴/۸	زنده
خ	خَیْر ۳/۱۰	خوبی، کار خوب
	خَیْر ۴/۱۳	بهتر، بهترین
	خَیْرات ۳/۷	کارهای خوب
	خَیْرِالعَمَلِ ۳/۱	بهترین کار
د	دُنیا ۲/۳	دنیا
ذ	ذَرَّة ۳/۱۱	ذرّه
ر	رَبّ ۳/۸	پروردگار
	رَبَّنا ۲/۱۱	پروردگار ما، پروردگارا
	رَحْمَة ۲/۱۲	رحمت
	رَحْمٰن ۳/۱	بخشنده
	رَحیم ۳/۱	مهربان
	رِزق ۲/۱۵	روزی
	رَسول ۳/۱	پیامبر
ز	زَکاة ۴/۷	زکات، صدقه‌ی واجب
س	سُبْحانَ ۳/۳	عیب و نقصی ندارد
	سَبْع ۴/۹	هفت
	سَمیع ۴/۲	شنوا
	سَیِّئَة ۴/۱۰	گناه
ش	شَرّ ۳/۱۱	بدی، بد
	شوریٰ ۳/۱۳	مشورت
ص	صِراط ۴/۵	راه
	صَلاة ۲/۵	نماز
ط	طَعام ۴/۱۵	غذا
	طَیِّبات ۲/۴	غذاهای پاک و خوب
ظ	ظالِمینَ ۳/۵	ظالمان، ستمگران
ع	عالَمینَ ۳/۱	جهان‌ها، جهانیان
	عَبْد ۴/۳	بنده
	عُسْر ۲/۱۱	سختی
	عَشِیّ ۴/۱۲	شب
	عَظیم ۳/۳	بزرگ
	عِلْم ۳/۸	دانش
	عَلیم ۴/۲	دانا
غ	غَفور ۴/۷	بسیار آمرزنده
ق	قالَ ۴/۸	گفت
	قَدیر ۴/۲	توانا
ق	قُرْآن ۲/۱۴	قرآن، کتاب خدا
	قَلیل، قَلیلَة ۴/۴	کم
	قُلوب ۴/۱۳	دل‌ها، قلب‌ها
	قَوْم ۴/۱۲	قوم، گروه
ک	کافِرینَ ۴/۱۳	کافران، افراد بی‌ایمان
	کَثیر، کَثیرة ۴/۴	بسیار
	کُلوا ۲/۴	بخورید
ل	لا یُحِبُّ ۲/۱۲	دوست ندارد
م	ماء ۴/۱۵	آب
	مُؤْمِنین ۴/۱	مؤمنان
	مُحْسِنینَ ۲/۱۶	نیکوکاران
	مَرْحَمَة ۳/۱۶	مهربانی
	مُسْتَقیم ۴/۵	راست، درست
	مُسْرِفینَ ۲/۹	اسراف‌کنندگان
	مُسَمًّی ۴/۱۱	معیّن
	مُفْسِدین ۳/۵	بدکاران
	مَلائِکَة ۲/۳	ملائکه، فرشتگان
ن	نا ۴/۱۳	ما
	نار ۲/۳	آتش
	ناس ۲/۷	مردم
	نَبِیّ ۲/۳	پیامبر
	نِعْمَة ۲/۶	نعمت
و	والِدَیْنِ ۳/۴	پدر و مادر
ه	هُدًی، هُدیٰ ۴/۱۱	هدایت
ی	یُحِبُّ ۲/۵	دوست دارد
	یُنْفِقونَ ۴/۹	انفاق می‌کنند
	یَوْم ۳/۱	روز
	یَوْمِ‌الدّینِ ۳/۱	روز قیامت